તૌબા વ દુઆ

ઇસ કિતાબ મેં આપ પઢેંગે....

- હુઝૂર કે વસીલે સે હઝરતે આદમ કી તૌબા કુબૂલ હોના 06
- તૌબા કિસ કી કુબૂલ, કિસ કી ના કુબૂલ ? 12
- હમ પર અઝાબ ક્યૂં નહીં આતા ? 17
- ગુનહગારોં કે હક મેં હુઝૂરે પાક કી દુઆ 27
- મૌત સે મહબ્બત 41

-: મુઅલ્લિફ :-

ખલીફએ શૈખુલ ઇસ્લામ હાજી ઇબ્રાહીમ ભાઈ વડીયાવાલા

Mohsin e Azam Mission

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

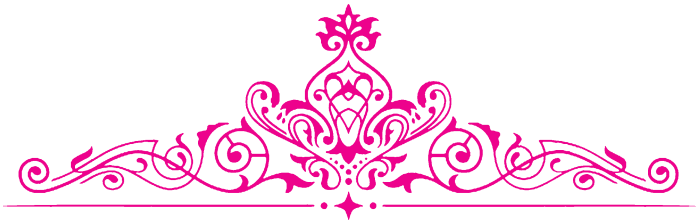

તૌબા વ દુઆ

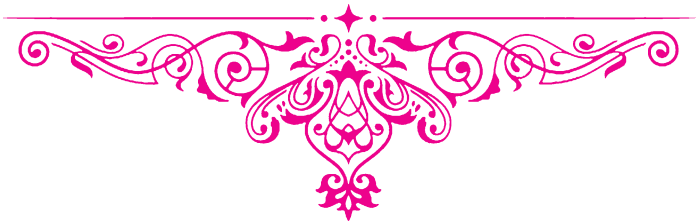

-: મુઅલ્લિફ :-

ખલીફએ શૈખુલ ઈસ્લામ

હાજી ઈબ્રાહીમ ભાઈ વડીયાવાલા

પ્રેસિડેન્ટ : મોહસિને આઝમ મિશન સેન્ટ્રલ કમેટી

અહમદાબાદ, **M : 96 24 22 12 12**

જુમ્લા હુકૂક બ હક્કે મોહસિને આઝમ મિશન મહફૂઝ હૈં.

કિતાબ : **તૌબા વ દુઆ** (ગુજરાતી)

મુઅલ્લિફ : ખલીફએ શૈખુલ ઈસ્લામ

હાજી ઈબ્રાહીમ ભાઈ વડીયાવાલા (અહમદાબાદ)

ટાઇપ-સેટીંગ : જનાબ તૌફીક અહમદ અશરફી (બળોદા)

M : 9033168086, 7383761217

તા'દાદ : 10,000

કીમત : 10

સિને ઈશાઅત : નવમ્બર-2020

નાશિર : મોહસિને આઝમ મિશન સેન્ટ્રલ કમિટી 2/B કીર્તિકુંજ
સોસાયટી શાહે આલમ ટોલનાકા અહમદાબાદ-380028

-: મિલને કા પતા :-

મક્તબએ શૈખુલ ઈસ્લામ, અલિફ કિરાના કે સામને,

રસૂલાબાદ, શાહે આલમ અહમદાબાદ-380028

ઔર મોહસિને આઝમ મિશન કી તમામ બ્રાન્ચેં

કોન્ટેકટ : 96 24 22 12 12

ફેહરિસ્ત	સફહા નમ્બર
મુકદ્દમા	5
હુઝૂર કે વસીલે સે હઝરતે આદમ કી તૌબા કુબૂલ હોના	6
યહૂદી ભી હમારે નબી કે વસીલે સે દુઆએ કરતે થે	8
અલ્લાહ પાક ફરમાતા હૈ : મુઝ સે માંગો	8
તૌબા ઔર નદામત સે ગુનાહ મિટા દિયે જાતે હૈ	11
તૌબા કિસ કી કુબૂલ, કિસ કી ના કુબૂલ ?	12
હુઝૂર કે વસીલે સે ઉમ્મતિયોં કી દુઆ કા કુબૂલ હોના	14
દુઆ આહિસ્તા ઔર ગિળગિળા કર માંગે	15
હમ પર અઝાબ ક્યૂં નહીં આતા ?	17
તૌબા કરને વાલોં કી પાકીઝા ઝિન્દગી (મતાએ હસન)	18
દુઆ મેં ક્યા ન માંગે ?	20
બેશક ! નેકિયાં બુરાઈયોં કો મિટા દેતી હૈ	21
ખતાકારોં કા બુઝુર્ગો કે વસીલે સે દુઆ કરાના	21
અગર અલ્લાહ મોહલત ન દેતા તો ક્યા હોતા ?	22
દુઆએ હઝરતે સુલૈમાન عَلَيْهِ السَّلَام	23
તૌબા કરને વાલોં પર બળા ઈન્આમ (બળા કરમ)	24
તૌબા મેં જલ્દી કરના ચાહિયે	25
ગુનહગારો ! અલ્લાહ કી રહમત સે માયૂસ ન હો	25
તૌબા કરને વાલોં કે હક મેં ફિરિશ્તોં કી દુઆએ	26
ગુનહગારોં કે હક મેં હુઝૂરે પાક કી દુઆ	27
અલ્લાહ ફરમાતા હૈ : મુઝ સે માંગો મૈં અતા કરૂંગા	28
દુઆએ હઝરતે સય્યિદુના સિદ્દીકે અક્બર	29

ગુનાહે કબીરા	29
અલ્લાહ કે આગે રોના	30
તૌબતન્નુસૂહ ક્યા હૈ ?	31
તૌબા કરને વાલે કો હઝરતે નૂહ કે વા'દે	32
જાહિલોં સે દૂર હટ જાઓ	33
બુરાઈ સે ન રોકને વાલે	35
લોગોં કો અલ્લાહ કી નાફરમાની સે રોકને વાલે	37
નહ્યુન અનિલ મુન્કર ઝરૂરી હૈ	38
તરીકએ દા'વત	39
અપને કરાબતદારોં કો ડરાઓ	40
જો લોગોં કો નેકી કી તરફ બુલાએ	41
મૌત સે મહબ્બત	41
મૌત કી હકીકત	43
મૌત સે પહલે આઝમાઈશ	43
કિતાબ કી છપાઈ મેં મદદ (ડોનેટ) કરને વાલોં કે નામ	47

મુફીદ વઝીફા

સૂરએ ઈખ્લાસ ગ્યારહ બાર સુબ્હ (આધી રાત ઢલે સે સૂરજ કી પહલી કિરન ચમકને તક સુબ્હ હૈ) પઢને વાલે પર અગર શૈતાન મઅ લશ્કર કે કોશિશ કરે કે ઈસ સે ગુનાહ કરાએ તો ન કરા સકે જબ તક કે યેહ ખુદ ન કરે.

(અલ વઝીફતુલ કરીમા)

પેશે લફ્ઝ

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نَحْمَدُہٗ وَنُصَلِّیْ عَلٰی رَسُوْلِہِ الْکَرِیْم

અરબી ભાષા મેં તૌબા કા અર્થ ઔર મતલબ રુઝૂઅ કરના યા'ની વાપસ આના યા લૌટના હૈ. લિહાઝા અલ્લાહ કી રાહ મેં તૌબા કા મતલબ યેહ હૈ કે કોઈ અલ્લાહ કે ખૌફ સે ઔર અલ્લાહ કી રિઝા (ખુશી) કે લિએ ઉન કામોં કો છોળ દે જિસ સે અલ્લાહ ને રોકા હૈ ઔર ઉન કામોં કો બજા લાએ (શુરૂઅ કરે) જિન કો કરને કા હુક્મ અલ્લાહ ને દિયા હૈ. ખુલાસા યેહ કે બુરાઈ કો છોળ કર અચ્છાઈ કી તરફ વાપસ આને કા નામ હી તૌબા હૈ. ઈસી તરહ દુઆ ભી બન્દે કો અપને રબ સે.

કુરઆને કરીમ ઔર અહાદીસે મુબારકા મેં તૌબા વ દુઆ કી ઝરૂરત, અહમ્મિય્યત, ફઝીલત વ ફાઇદોં કા ઝિક્ર કસરત કે સાથ મિલતા હૈ. ઔલિયાએ કિરામ ને ભી અપની કિતાબોં મેં તૌબા વ દુઆ કે મૌઝૂઅ (વિષય) પર બહુત તફ્સીલ સે બયાન કિયા હૈ.

ઈસ કિતાબ **"તૌબા વ દુઆ"** મેં મુઅલ્લિફે કિતાબ ખલીફએ શૈખુલ ઈસ્લામ જનાબ હાજી ઈબ્રાહીમ અશરફી સાહિબ ને તૌબા ઔર દુઆ કે તઅલ્લુક સે એક મુફીદ મઝમૂન મુરત્તબ કર કે પેશ કિયા હૈ.

મુઅલ્લિફે મૌસૂફ ને કિતાબ મેં કુરઆને કરીમ કી આયાત કે તર્જમે વ તફ્સીર કે સાથ ઝિક્ર કિયા હૈ. અમ્બિયા વ સાલિહીન કે વાકિઆત કે ઝરીએ મૌઝૂઅ કો ખૂબ અચ્છે અન્દાઝ મેં પેશ કિયા હૈ.

ઈસ કિતાબ મેં આપ કો દુઆ કા તરીકા ઔર દુઆ કી કબૂલિયત વ અદ્મે કબૂલિયત કી વુઝૂહાત કે બયાન કે સાથ સાથ તૌબા કે તઅલ્લુક સે બુઝુર્ગોં કે બયાન કર્દા શરાઇત (શર્તો) કો ભી યક્જા (એક હી જગહ) મિલ જાએંગે.

અલ્લાહ તઆલા જનાબે મુઅલ્લિફ કી ઈન કાવિશોં કો કબૂલ ફરમાએ ઔર ઈન કે ઈલ્મો અમલ મેં બરકત નાઝિલ ફરમાએ ઔર બુઝુર્ગોં કે પૈગામ કો આમ કરને કે ઈસ મિશન મેં ઉન્હેં તાકત વ કામયાબી અતા ફરમાએ. આમીન

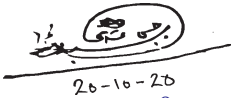

20-10-20

સય્યિદ હસન અસ્કરી અશરફ અશરફી અલ જીલાની
સજ્જાદા નશીન આસ્તાનએ હુઝૂર મુહદ્દિસે આ'ઝમે હિન્દ વ
સજ્જાદા નશીન આસ્તાનએ હુઝૂર અમીરે મિલ્લત رَحِمَهُمَا اللّٰهُ تَعَالٰی

તૌબા વ દુઆ

દુન્યા મેં કુછ તો ઐસે હૈ કે જબ ઉન સે કહા જાએ કે તૌબા કરો, તો કહતે હૈ કે હમ કો તૌબા કી હાજત નહીં હૈ ઔર કહતે હૈ કે હમ ને ઐસા કિયા હી ક્યા હૈ કે હમ તૌબા કરે ? ઔર બા'ઝ કહતે હૈ અભી હમારે પાસ ઝિન્દગી પળી હૈ બા'દ મેં તૌબા કર લેંગે યા બુઢાપે મેં તૌબા કર લેંગે.

ઔર બા'ઝ ઐસે હૈ કે વોહ વસીલે કો શિર્ક કહતે હૈ ઔર કહતે હૈ હમેં વસીલે કી ઝરૂરત નહીં હમારે આ'માલ હી હમારા વસીલા હૈ ઔર બા'ઝ ચિલ્લા ચિલ્લા કર રિયાકારાના અન્દાઝ મેં દુઆએ કરતે હૈ ઉન લોગોં કો **તૌબા વ દુઆ** કા સહીહ ઈસ્લામી તરીકા સમઝાને કે લિયે યેહ કિતાબ તય્યાર કી ગઈ. મૌલા તઆલા નબિયે કરીમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે સદકે ઈસે મક્બૂલિયત કા જામા પહનાએ ઔર કૌમ કો સચ્ચી ઔર સહીહ સમઝ અતા ફરમાએ. આમીન

હુઝૂર કે વસીલે સે હઝરતે આદમ કી તૌબા કુબૂલ હોના

કુરઆને કરીમ પારહ 1 સૂરએ અલ બકરહ આયત નં 36-37 મેં હઝરતે આદમ عَلَيْهِ السَّلَام કા વાકિઆ કુછ ઈસ તરહ બયાન કિયા ગયા કે

તર્જમા : શૈતાન ને ઉન્હેં લગ્ઝિશ દી ઔર જહાં રહતે થે વહાં સે નિકલવા દિયા ઔર હમ ને ફરમાયા નીચે ઉતરો તુમ આપસ મેં એક દૂસરે કે દુશ્મન હો ઔર તુમ્હેં એક મુકર્રર વક્ત તક વહાં રહના હૈ ઔર બરતના હૈ ફિર આદમ ને અપને રબ સે કુછ કલિમે સીખ લિયે તો અલ્લાહ ને ઉન કી તૌબા કુબૂલ કી બેશક ! વોહી તૌબા કુબૂલ કરને વાલા મહેરબાન હૈ.

જબ સય્યિદુના આદમ عَلَيْهِ السَّلَام ઔર હઝરતે હવ્વા رَضِیَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهَا કો જન્નત સે ઝમીન પર જાને કા હુક્મ હુવા તો હઝરતે આદમ

عَلَيْهِ السَّلَام સરઝમીને હિન્દ મેં સરાનદીપ જિસ કો આજ શ્રીલંકા કહતે હૈ વહાં ઉતરે ઔર માં હવ્વા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا જિદ્દા મેં ઉતારે ગએ.

અબુલ બશર સય્યિદુના આદમ عَلَيْهِ السَّلَام ને ઝમીન પર આને કે બા'દ હયા કી વજહ સે તીન સૌ (300) બરસ તક આસ્માન કી તરફ નહીં દેખા અગર્ચે હઝરતે દાવૂદ عَلَيْهِ السَّلَام કા લકબ "કસીરુલ બુકા" (બહુત ઝિયાદા રોને વાલા) હૈં ઔર આપ કે આંસૂ તમામ ઝમીન વાલોં કે આંસૂઓં સે ઝિયાદા હૈ મગર હઝરતે આદમ عَلَيْهِ السَّلَام કે આંસૂ હઝરતે દાવૂદ عَلَيْهِ السَّلَام ઔર તમામ દુન્યા વાલોં કે આંસૂઓં સે ભી ઝિયાદા હૈ.

હઝરતે સય્યિદુના મૌલા અલી كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْکَرِیْم રિવાયત કરતે હૈ કે જબ હઝરતે આદમ عَلَيْهِ السَّلَام પર ઈતાબ હુવા તો આપ તૌબા કી ફિક્ર મેં પરેશાન થે, ઈસી પરેશાની કે આલમ મેં આપ કો યાદ આયા કે બ વક્તે પૈદાઈશ જબ મૈં ને સર ઉઠા કર દેખા થા તો અર્શ પર લિખા હુવા પાયા لَآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰہِ મૈં ને સોચા કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કી બારગાહ મેં જો રુત્બા મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કો હાસિલ હૈ વોહ કિસી ઔર કો મુયસ્સર નહીં હૈ અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને અપને નામ કે સાથ અર્શ પર ઉન કા નામ લિખા હૈ.

લિહાઝા હઝરત ને અપની દુઆ મેં રબ્બના ઝલમના કે સાથ યેહ મિલા કર અર્ઝ કિયા : યાની ઐ અલ્લાહ ! તેરે બન્દએ ખાસ મુહમ્મદ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે તુફૈલ મૈં તુઝ સે મગફિરત ચાહતા હૂં યેહ દુઆ કરની થી કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને ઉન કી તૌબા કુબૂલ કી ઔર મગફિરત ફરમાઈ.

ઈસ રિવાયત સે સાબિત હુવા કે બુઝુર્ગાને દીન ઔર મક્બૂલાને બારગાહ કે વસીલે સે દુઆ કરના જાઈઝ હૈ. ઔર સિર્ફ જાઈઝ હી નહીં બલ્કે યેહ અલ્લાહ તઆલા કા પસન્દીદા અમલ હૈ ઔર સુન્નતે અમ્બિયા હૈ.

યહૂદી ભી હમારે નબી કે વસીલે સે દુઆએ કરતે થે

હમારે આકા કે હમારે બીચ મેં તશરીફ લાને કે પહલે ભી બની ઈસરાઈલ જબ જબ ઉન પર કોઈ મુસીબત આતી યા દુશ્મનોં સે લડાઈ કા મુઆમલા પૈશ આતા તો સરકારે દો આલમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે વસીલે સે અલ્લાહ તઆલા કી બારગાહ મેં દુઆએ કરતે થે ઔર ફત્હ વ નુસ્રત ઔર કામિયાબી પાતે થે. જૈસા કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા પારહ 1 સૂરએ અલ બકરહ આયત નં 89 મેં ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : ઔર ઈસ સે પહલે વોહ ઈસી નબી કે વસીલે સે કાફિરોં પર ફત્હ માંગતે થે.

ઉન કે અલ્ફાઝ કુછ ઈસ તરહ કે રહતે થે કે : **"અલ્લાહુમ્મ ફત્હ અલૈના વન્સુર્ના બિન્નબિય્યિલ ઉમ્મી"** યા'ની : ઐ અલ્લાહ ! હમેં નબિયે ઉમ્મી કે સદકે મેં ફત્હ ઔર મદદ અતા ફરમા.

ઈસ આયત સે સાબિત હુવા કે હુઝૂરે પાક કી દુન્યા મેં તશરીફ આવરી સે પહલે ભી આપ કી શોહરત થી. આપ કા દુન્યા મેં આ જાને કે બા'દ મગર એ'લાને નબુવ્વત કે પહલે ભી લોગ આપ કે ઈન્તિઝાર મેં થે આપ કે વસીલે સે દુઆએ કુબૂલ હોતી થી, લોગ માંગા કરતે થે ઔર પાતે થે ઔર બિગૈર માંગે ભી અલ્લાહ દેતા થા, દેતા હૈ ઔર નબી કે સદકે મેં દેતા રહેગા ઔર યેહ ભી સાબિત હુવા અલ્લાહ તઆલા કે મક્બૂલ બન્દોં કા વસીલા પકડના જાઈઝ હૈ ઔર યેહ ભી સાબિત હુવા કે વહાબિયા જો વસીલે કે મુન્કિર હૈ વોહ ઝૂટે હૈ.

અલ્લાહ પાક ફરમાતા હૈ : મુઝ સે માંગો

દુઆ મોમિન કા હથિયાર હૈ, દુઆ ઈબાદત કા મગ્ઝ હૈ, દુઆ બન્દે કો અપને રબ સે મિલા દેતી હૈ. મગર દુઆ કી કુબૂલિયત કી કુછ શર્ત ભી હૈ. હરામ રિઝ્ક ખાને વાલે કી દુઆ કુબૂલ નહીં હોતી, દુઆ કરને સે પહલે કુછ નેક અમલ ભી કરના ચાહિયે.

અલ્લાહ તઆલા કી હમ્દો સના કરની ચાહિયે, દુઆ સે પહલે ઔર દુઆ કે બા'દ સરકાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم પર દુરૂદ પઢના ચાહિયે ઔર કુબૂલિયત કે યકીન કે સાથ દુઆ કરની ચાહિયે, અપને લિયે અપને પીર, અપને માં બાપ સે દુઆ કરાની ચાહિયે ઔર નબિયે પાક ઔર ઔલિયાએ કિરામ કે વસીલે સે દુઆ કી જાએ તો જલ્દી ઔર ઝરૂર કુબૂલ હોને કે ઈમ્કાનાત હૈ. અલ્લાહ તઆલા ખુદ ફરમાતા હૈ : મુઝ સે માંગો મેં અતા કરૂંગા. જૈસા કે પારહ 2 સૂરએ અલ બકરહ આયત નં 186 મેં અલ્લાહ પાક ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : ઐ મહબૂબ ! જબ મેરે બન્દે મેરે બારે મેં તુમ સે પૂછે તો કહો કે મૈં કરીબ હૂં પુકારને વાલે જબ મુઝે પુકારે તો મૈં ઉન કી દુઆ કુબૂલ કરતા હૂં તો ઉન કો ચાહિયે કે મુઝ સે દુઆ કરે ઔર મેરા હુક્મ માને કે વોહ રાહ પાએ.

ખુદ રબ્બે કરીમ હમ સે ફરમાતા હૈ કે "મુઝ સે માંગો મૈં તુમ સે કરીબ હૂં, મૈં અતા કરૂંગા" બન્દે કે લિયે ઈસ સે બઢ કર કૌન સી ખુશ ખબર હો સકતી હૈ ? મગર સુવાલ યેહ પૈદા હોતા હૈ કે હમ કો અપની દુઆઓં કા અસર ક્યૂં નઝર નહીં આતા ? તો ઈસ કા જવાબ યેહ હૈ કે વૈસે તો હર દુઆ કુબૂલ હૈં મગર વોહ કભી અલ્લાહ તઆલા કે ફઝ્લ સે ફિલ ફૌર (તુરંત) હોતી હૈ ઔર કભી તાખિર સે હોતી હૈ. કભી બન્દે કી હાજત દુન્યા મેં પૂરી કર દી જાતી હૈ તો કભી વોહ દુઆ બન્દે કે હક મેં તૌશએ આખિરત બના દી જાતી હૈ ઔર ઉસ કા અજ્જો સવાબ આખિરત મેં દિયા જાતા હૈ કભી બન્દે પર આને વાલી બલાએ દૂર હો જાતી હૈ કભી બન્દે કા ફાઈદા દૂસરી ચીઝ મેં હોતા હૈ વોહ અતા કિયા જાતા હૈ.

કભી ઐસા ભી હોતા હૈ કે બન્દા અલ્લાહ તઆલા કા મક્બૂલ હોતા હૈ તો ઉસ કી હાજત રવાઈ મેં ઈસ લિયે દેર હોતી હૈ તાકે વોહ દુઆ મેં મશગૂલ રહે કભી કભી ઐસા ભી હોતા હૈ કે બન્દે મેં સિદ્કો ઈખ્લાસ કી કમી હોતી હૈ ઈસ લિયે દુઆ કુબૂલ નહીં હોતી કભી

બન્દા ઐસી ચીઝ કા સુવાલ કર બૈઠતા હૈ જો ઉસ કે હક મેં બુરા હોતા હૈ ઈસ લિયે દુઆ કુબૂલ નહીં હોતી.

હરામ રિઝ્ક ખાને વાલે કી દુઆએ ભી કુબૂલ નહીં હોતી. જૈસા કે પારહ 2 અલ બકરહ આયત નં 196 જબ નાઝિલ હુઈ ઔર અલ્લાહ પાક ને ફરમાયા કે ઝમીન મેં જો કુછ હલાલ ઔર પાકીઝા હૈ ઉસે ખાઓ ઔર શૈતાન કે નક્શે કદમ પર ન ચલો.

સય્યિદુના ઈબ્ને અબ્બાસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا ફરમાતે હૈ કે જબ મૈં ને યેહ આયત સરકારે દો આલમ કે સામને તિલાવત ફરમાઈ તો હઝરતે સા'દ બિન અબી વક્કાસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ ને ફરમાયા : યા રસૂલલ્લાહ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ! મેરે હક મેં દુઆ ફરમાએ કે અલ્લાહ મુઝે "મુસ્તજાબુદ્દા'વાત" બના દે યા'ની મેરી હર દુઆ કુબૂલ હો તો સરકાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : ઐ સા'દ ! અપની ખુરાક પાક કરો, કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્ઝે મેં મુહમ્મદ (صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم) કી જાન હૈ આદમી અપને પેટ મેં એક લુક્મા હરામ કા ડાલતા હૈ તો ચાલીસ (40) દિન તક કુબૂલિયત સે મહરૂમ હો જાતા હૈ. મા'લૂમ હુવા કે હરામ રિઝ્ક ખાને વાલે કી દુઆ કુબૂલ નહીં હોતી.

યેહ ભી દેખા ગયા કે આદમી બલા યા મુસીબત આને પર અપને કો કોસતા હૈ. જૈસે કહતા હૈ : અલ્લાહ મુઝે મૌત દે યા અપને માલ ઔર ઔલાદ કે હક મેં બદ દુઆ કરતા હૈ અબ અગર અલ્લાહ વોહ દુઆએ કુબૂલ કર લે તો વોહ હલાક હો જાએ. અસ્લ બાત યેહ હૈ કે દુઆ કરને વાલા પહલે અપને ગુનાહોં સે તૌબા કરે, ફિર દિલ કી હુઝૂરી કે સાથ ઔર ઈખ્લાસ ઔર કુબૂલિયત કે યકીન કે સાથ દુઆ કરે નાજાઈઝ ચીઝેં ન માંગે ઔર યેહી વજહ હૈ કે લોગ મક્બૂલાને બારગાહ કે આસ્તાનોં પર જા કર દુઆએ માંગા કરતે હૈ.

આખિર મેં હઝરત શૈખુલ ઈસ્લામ વલ મુસ્લિમીન કે યેહ અલ્ફાઝ યાદ રખે :

જો બે અસર હો કે રહ ન જાએ
દરાઝ વોહ દસ્તે ઈલ્તિજા કર
દુઆ સે કબ રોકતા હૂં મૈં તુઝે
મગર સમઝ બુઝ કર દુઆ કર

તૌબા ઔર નદામત સે ગુનાહ મિટા દિયે જાતે હૈ

અલ્લાહ તઆલા અપને પાકીઝા કલામ મેં હમ ગુનહગારોં કો ગુનાહોં સે પાક હોને કા નુસ્ખા બતા રહા હૈ. યેહ નુસ્ખા કોઈ નુસ્ખા નહીં બલ્કે એક કીમિયા હૈ જો લોહે કો સોના બના દેતા હૈ યા'ની કે ગુનહગાર કો પારસા બના દેતા હૈ. જૈસા કે રબ્બે કાએનાત પારહ 4 સૂરએ આલે ઈમરાન આયત નં 135 મેં ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : જબ કોઈ બેહયાઈ યા ગુનાહ કર કે અપની જાનોં પર ઝુલ્મ કર બૈઠે ઔર અપને ગુનાહોં કો યાદ કર કે (નાદિમ હો કર) અલ્લાહ સે મુઆફી ચાહે ઔર જાન બુઝ કર અપને ગુનાહોં પર અળ ન જાએ તો કૌન હૈં અલ્લાહ કે સિવા જો ગુનાહ બખ્શે ?

સચ્ચી તૌબા કી તીન (3) શરાઈત હૈં : (1) અપને ગુનાહોં કા ઈકરાર (2) ગુનાહોં પર નાદિમ હોના ઔર (3) આઈન્દા અબ ગુનાહ ન કરને કા પક્કા ઈરાદા કરના.

જબ બન્દે મેં યેહ ચીઝ પાઈ જાતી હૈ તો અલ્લાહ ખુશ હોતા હૈ ઔર બન્દે કો ઝરૂર મુઆફ કરતા હૈ, અબ ઐસે તૌબા કરને વાલોં કે લિયે યકીનન જન્નત હૈ.

તિહાન એક ખુર્મા ફરોશ (ખજૂર બેચને વાલા દુકાનદાર) થા ઉસ કે પાસ એક ઔરત ખજૂરે ખરીદને આઈ તિહાન ને કહા કે યેહ ખુર્મે તો અચ્છે નહીં હૈ અચ્છે ખુર્મે મકાન કે અન્દર કે હિસ્સે મેં હૈ ઈસી બહાને સે વોહ ઔરત કો અન્દર લે ગયા ઔર પકળ કર ઉસ સે લિપટ ગયા ઔર મુંહ ચુમ લિયા (બોસા દિયા) ઔરત ને કહા : ખુદા સે ડર ! યેહ સુનતે હી વોહ ડર ગયા ઔર ઉસ ઔરત કો છોળ દિયા બહુત શર્મિન્દા હુવા ઔર નબિયે રહમત صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી

બારગાહ મેં હાઝિર આ કર અપના હાલ બયાન કિયા. ઈસ પર યેહ મુબારક ઔર મુઝદા દેને વાલી આયત નાઝિલ હુઈ.

ઔર એક રિવાયત યેહ હૈ કે એક અન્સારી ઔર એક સકફી દોનોં દોસ્ત થે દોનોં મેં મહબ્બત થી ઔર એક દૂસરે કો ભાઈ બનાયા થા સકફી જિહાદ મેં ગયા ઔર અપને મકાન કી નિગરાની અપને અન્સારી ભાઈ કો સોંપ કર ગયા. એક દિન અન્સારી ગોશ્ત લાયા જબ સકફી કી ઔરત ને ગોશ્ત લેને કે લિયે દરવાઝે કે બાહર હાથ નિકાલા તો હાથ પકડ કર ચુમ લિયા ઔર ચુમતે હી ઉસ કો શર્મિન્દગી હુઈ ઔર વોહ જંગલ મેં ચલા ગયા સર પર ખાક ડાલી ઔર મુંહ પર તમાચે મારે ઔર બહુત રોયા.

સકફી જબ જિહાદ સે વાપસ આયા ઉસ ને અપની બીબી સે અન્સારી કા હાલ જાનના ચાહા બીવી ને વાકિઆ બયાન કિયા ઔર કહા : અલ્લાહ ઐસા ભાઈ કિસી કો ન દે. અન્સારી પહાળોં મેં રોતા ઔર તૌબા અસ્તગફાર કરતા ફિરતા થા. સકફી ને ઉસે ઢૂંડા ઔર તલાશ કર કે રસૂલે મક્બૂલ કી બારગાહ મેં લે આયા ઔર ઉસ કે હક મેં યેહ આયત નાઝિલ હુઈ.

અલ મુખ્તસર ગુનાહોં પર શર્મિન્દા હોના ઔર આઈન્દા ગુનાહ ન કરને કા પક્કા ઈરાદા કરના ઈન્સાનોં કે ગુનાહોં કો મિટા દેતા હૈ. سُبْحَانَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

તૌબા કિસ કી કુબૂલ, કિસ કી ના કુબૂલ ?

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા પારહ 4 સૂરએ નિસા આયત નં 17-18 મેં ફરમાતા હૈ :

વોહ તૌબા જિસ કા કુબૂલ કરના અલ્લાહ તઆલા ને અપને ફઝ્લ સે અપને ઝિમ્મએ કરમ પર લે લિયા હૈં વોહ ઉન્હીં કી હૈં જો નાદાની સે બુરાઈ કર બૈઠે ઔર તૌબા મેં જલ્દી કરે ઐસોં પર અલ્લાહ અપની રહમત સે રુજૂઅ ફરમાતા હૈ ઔર અલ્લાહ ઈલ્મો હિક્મત વાલા હૈ ઔર વોહ તૌબા ઉન કી નહીં જો ગુનાહોં મેં લગે રહતે હૈ

યહાં તક કે જબ ઉન મેં સે કિસી કો મૌત આએ તો કહે કે અબ મૈં ને તૌબા કી ઔર ન કાફિર મરને વાલોં કી, ઉન કે લિયે હમ ને દર્દનાક અઝાબ તય્યાર કર રખા હૈ.

યાદ રહે અલ્લાહ પર કુછ ભી વાજિબ નહીં હૈ વોહ ચાહે તો અપને બન્દે કો બિગૈર તૌબા મુઆફ કર દે ઔર ચાહે તો તૌબા કુબૂલ કરે, ચાહે તો તૌબા કુબૂલ ન કરે, બન્દે કો ચાહિયે કે વોહ હમેશા અપને રબ સે ડરતા રહે ઔર અપને ગુનાહોં પર નાદિમ રહે, અસ્તગફાર કરતા રહે.

મુસલમાન ચાહે કિતના હી બળા ગુનહગાર હો, ચાહે ગુનાહે કબીરા કરને વાલા હો તો ઉસ કે લિયે ભી હમેશા કી જહન્નમ નહીં હૈ. અલ્લાહ ચાહે બિગૈર સઝા દિયે મુઆફ કરે, ચાહે તૌબા કુબૂલ કરે, ચાહે અઝાબ કરે બા'દ મેં જહન્નમ સે નિકાલા જાએ. યેહ અલ્લાહ તઆલા કી મશિય્યત પર હૈ. જૈસા કે પારહ 5 સૂરએ નિસા આયાત નં 48 મેં ફરમાયા ગયા :

તર્જમા : અલ્લાહ તઆલા ઉસે નહીં બખ્શતા કે ઉસ કે સાથ કુફ્ર કિયા જાએ ઔર કુફ્ર ઔર શિર્ક કે સિવા જો કુછ હૈ જિસ કો ચાહે મુઆફ કર દે ઔર જિસ ને ખુદા કા શરીક ઠહરાયા ઉસ ને ગુનાહ કા બળા તુફાન બાન્ધા.

ઔર ફરમાતા હૈ સૂરએ નિસા આયત નં 116 મેં કે

તર્જમા : અલ્લાહ ઉસે નહીં બખ્શતા કે ઉસ કા કોઈ શરીક ઠહરાએ ઔર ઉસ કે સિવા જો કુછ હૈ જિસે ચાહે મુઆફ કર દેતા હૈ ઔર જો અલ્લાહ તઆલા કા કિસી કો શરીક ઠહરાએ વોહ દૂર કી ગુમરાહી મેં પળા.

હઝરતે ઈબ્ને અબ્બાસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا ફરમાતે હૈ કે યેહ આયત એક બહુત હી બૂઢે ઝઈફ આ'રાબી કે હક મેં નાઝિલ હુઈ કે જિસ ને સરકારે દો આલમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમતે બા બરકત મેં આ કર અર્ઝ કિયા : યા રસૂલલ્લાહ ! મૈં બૂઢા હૂં ગુનાહોં મેં ડૂબા હુવા હૂં

બાત યેહ હૈ કે જબ સે મૈં ને અલ્લાહ કો પહચાના ઔર મૈં ઈમાન લાયા તબ સે આજ તક શિર્ક ન કિયા. સિવાએ અલ્લાહ કે કિસી કો વાલી ન બનાયા જાન બુઝ કર કભી ગુનાહ ન કિયા, મૈં ને એક પલ ભી યેહ ન સોચા કે મૈં અલ્લાહ સે ભાગ સકતા હૂં યા રસૂલલ્લાહ ! અપને ગુનાહ પર શર્મિન્દા હૂં, તૌબા કરતા હૂં મગફિરત ચાહતા હૂં, સોચતા હૂં અલ્લાહ કે યહાં મેરા ક્યા હાલ હોગા ? ઈસ પર યેહ આયત નાઝિલ હુઈ.

ઈસ આયત સે સાબિત હુવા કે શિર્ક તો ન બખ્શા જાએગા અગર વોહ શિર્ક પર મરે. હાં અગર મુશ્રિક તૌબા કરે તો બખ્શ દિયા જાએગા, ઈમાન લે આએ.

હુઝૂર કે વસીલે સે ઉમ્મતિયોં કી દુઆ કા કુબૂલ હોના

બારગાહે રબ્બુલ ઈઝ્ઝત મેં હુઝૂરે પાક صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે વસીલે સે દુઆએ કુબૂલ હોતી હૈ ઔર ગુનાહ મિટતે હૈ આપ કી શફાઅત મક્બૂલ હૈ, યહાં તક કી ખુદ અલ્લાહ તબારક વ તઆલા હમેં ઈસ બાત કા હુક્મ દેતા હૈ : જૈસા કે કુરઆને કરીમ પારહ 5 સૂરએ નિસા આયત નં 64 મેં હૈ :

તર્જમા : ઔર અગર વોહ અપની જાનોં પર ઝુલ્મ કર બૈઠે તો ઐ મહબૂબ ! વોહ આપ કી બારગાહ મેં હાઝિર હો ઔર અલ્લાહ સે મુઆફી ચાહે ઔર અગર રસૂલ ઉન કી શફાઅત ફરમાએ તો ઝરૂર વોહ અલ્લાહ કો બહુત તૌબા કુબૂલ ફરમાને વાલા પાએંગે.

યહાં પર ખુદ ખાલિકે કાએનાત હમ કો તા'લીમ દે રહા હૈ કે ઐ મેરે બન્દો ! અગર તુમ સે ગુનાહ સરઝદ હો જાએ ઔર અગર તુમ ચાહતે હો કે અલ્લાહ તુમ્હેં મુઆફ કરે તો તુમ રસૂલુલ્લાહ કી બારગાહ મેં હાઝિર હો ઔર ઉન કો મેરી બારગાહ મેં અપના વકીલ બનાઓ અગર રસૂલ સિફારિશ કરેંગે તો મૈં તુમ્હેં મુઆફ કર દૂંગા.

سُبْحٰنَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ક્યા મકામ હૈ મકામે મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم.

સરકારે દો આલમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી વફાત શરીફ કે બા'દ એક આ'રાબી રોઝએ અક્દસ પર હાઝિર હુવા ઔર કબ્ર શરીફ કી ખાક સર પર ડાલી ઔર અર્ઝ કી : યા રસૂલલ્લાહ ! જો આપ ને ફરમાયા વોહ હમ ને સુના ઔર ઉસ મેં યેહ આયત ભી હૈ : **વલવ અન્નહૂ ઈઝ-ઝલમુ...** બેશક ! મુઝ સે ખતા હુઈ મૈં ને અપને આપ પર ઝુલ્મ કિયા ઔર મૈં અપને ગુનાહોં કી મુઆફી કે લિયે આપ કે પાસ હાઝિર હુવા આપ મેરે રબ સે મેરે ગુનાહ કી મુઆફી દિલવાઈયે, તો રોઝએ મુબારક સે આવાઝ આઈ "તેરી બખ્શિશ કરને મેં આઈ" ઈસ સે સાબિત હુવા :

(1) અલ્લાહ તઆલા કી બારગાહ મેં ઉસ કે મક્બૂલોં કો વસીલા બનાના જાઈઝ હૈ ઔર કામિયાબી કા ઝરીઆ હૈ.

(2) કબ્ર પર હાજત કે લિયે જાના યેહ "જાઊિકા" મેં દાખિલ હૈ.

(3) વફાત શરીફ કે બા'દ ભી મક્બૂલાને બારગાહ કો "યા" સે નિદા કરના જાઈઝ હૈ.

(4) નેક બન્દે વફાત કે બા'દ ભી મદદ કરતે હૈ.

(5) ઔર યેહ ભી સાબિત હુવા કે વહાબિયા જો વસીલે કા ઈન્કાર કરતે હૈ યા વસીલે સે દુઆ માંગને કો શિર્ક કહતે હૈ વોહ સબ ઝૂટે હૈ. યહાં ખુદ અલ્લાહ તઆલા રસૂલે મક્બૂલ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم સે કહતા હૈ. આપ ઈન કે લિયે સિફારિશ કરો. આપ કી સિફારિશ મક્બૂલ હૈ. سُبْحٰنَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

દુઆ આહિસ્તા ઔર ગિળગિળા કર માંગે

અલ્લાહ પાક હમેં દુઆ કરને કા તરીકા બતા રહા હૈ કે મુઝ સે દુઆ કિસ અન્દાઝ મેં કિસ તરીકે સે માંગી જાએ. જૈસા કી કુરઆને કરીમ પારહ 8 સૂરએ આ'રાફ આયત નં. 55 મેં ફરમાતા હૈં કે :

તર્જમા : ઐ લોગો ! અપને રબ સે દુઆ કરો ગિળગિળા કર ઔર આહિસ્તા યા'ની ધીમી આવાઝ સે. બેશક ! હદ સે બઢ જાને

વાલે ઉસ કો પસન્દ નહીં ઔર ઝમીન કે સંવર જાને કે બા'દ ઉસ મેં ફસાદ ન ફૈલાઓ ઔર ઉસ સે ડરતે ઔર ઉસ સે ઉમ્મીદ રખતે (દુઆ કરો) બેશક ! અલ્લાહ કી રહમત નેકોં કે કરીબ હૈ.

سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ ખુદ ખાલિકે કુલ માલિકે કુલ હમ બન્દોં કો દુઆ કરને કા તરીકા સિખા રહા હૈ કે મુઝ સે ઈસ તરહ માંગો. ઐ બન્દો ! અલ્લાહ તઆલા કે સામને આજિઝ બન કર રો રો કર ગિળગિળા કર દુઆ માંગો. ઔર દુઆ મેં ચીખના ચિલ્લાના છોળો. યાદ રખો તુમ કિસી દૂર વાલે કો નહીં પુકારતે હમારા રબ કરીબ હૈ.

અબ ઈસ આયત સે વોહ લોગ સબક હાસિલ કરે જો દુઆઓં મેં ઝોર ઝોર સે ચિલ્લાતે હૈ, માઈક મેં દુઆ કરતે હૈ વોટ્સએપ પર દુઆ કી જાતી હૈ. જૈસે મખ્લૂક સે મુનાજાત કરતે હૈ ઔર ખાલિક કો ભુલા બૈઠે હૈ ઔર યેહ ભી મા'લૂમ હુવા કે કુબૂલિયત કે યકીન કે સાથ દુઆ કી જાએ.

હઝરતે હસન رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْه કા કૌલ હૈ કે આહિસ્તા દુઆ કરના યેહ એ'લાનિયા દુઆ કરને સે સત્તર (70) દરજા અફ્ઝલ હૈ દુઆ મોમિન કા હથિયાર હૈ. દુઆ બેહતરીન ઈબાદત હૈ ઔર એક અચ્છી બાત યેહ ભી હૈં કે અપને લિયે દુઆ કરને વાલા અપને દૂસરે મોમિન ભાઈયોં કે લિયે ભી દુઆ માંગે.

દુઆ કરતે વક્ત યેહ ભી ખયાલ રહે કે કિસી નાજાઈઝ અમ્ર કે લિયે દુઆ ન કી જાએ અપને અમલ કા સિલા ન માંગે ક્યૂંકે હમારે અમલ મેં વોહ કમાલ નહીં, ઉસ સે ઉસ કા ફઝ્લ માંગે હમ હમારી હૈસિયત કે મુતાબિક અમલ કરતે હૈ ઉસ સે ઉસ કા ફઝ્લ માંગે વોહ અપની શાન સે અતા કરેગા. જૈસા કે એક શાયર ને કહા હૈ :

તેરી ઈબાદત કે ઈવઝ મેં મૈં ભી કુછ માંગૂ યેહ મુઝે મન્ઝુર નહીં
મૈં ભી તેરા બન્દા હૂં કોઈ મઝદૂર નહીં

યાદ રહે મઝદૂરી માંગોગે તો મઝદૂરી મિલેગી ઔર યેહ ભી હો સકતા હૈ કે હમારી ઈબાદત રદ કર દી જાએ, હમારે મુંહ પે

માર દી જાએ, હમ અપની ઈબાદત કો મઝદૂરી ન સમઝે. ક્યૂંકે ઈબાદત કી તૌફીક મિલના યેહ રબ કા એહસાન હૈ જબ તુમ ઉસ કા ફઝ્લ તલબ કરોંગે તો વોહ તુમ્હેં વોહ ભી દેગા જિસ કે તુમ લાઈક હો ઔર વોહ વોહ ભી દેગા જો ન તુમ ને માંગા. બે શુમાર અતા કરેગા.

હઝરતે શૈખુલ ઈસ્લામ ફરમાતે હૈ :

જો બે અસર હો કર રહ ન જાએ દરાઝ વોહ દસ્તે ઈલ્તિઝા કર
દુઆ સે કબ રોકતા હૂં મૈં તુઝે મગર સમઝ બુઝ કર દુઆ કર

હમ પર અઝાબ ક્યૂં નહીં આતા ?

હમારી બદ આ'માલિયા ઔર નાફરમાનિયાં ઈતની બઢ ગઈ હૈ જિસ કી કોઈ લિમીટ નહીં અગલી કૌમોં ને જો ઔર જિતને બુરે કામ કિયે થે વોહ સબ હમ મેં મૌજૂદ હૈ મગર ફિર ભી હમ બચે હુએ હૈ. મગર ક્યૂં ? ઔર ઈન્તિહા કી બાત તો યેહ કે હયાતે રસૂલે મક્બૂલ મેં નઝર ઈબ્ને હારિસ ઔર ઉસ જૈસે કુછ લોગ યેહ દુઆએ કરતે થે કે અગર મુહમ્મદ (صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم) જો લે કર આએ વોહ (કુરઆન) સચ હૈ ઔર વોહ તેરી તરફ સે હૈ તો હમ પર પથ્થરોં કી બારિશ બરસા مَعَاذَاللّٰه તબ ભી અલ્લાહ ને આમ અઝાબ નાઝિલ નહીં કિયા યેહ ક્યૂં ?

ઈસ કા જવાબ અલ્લાહ તઆલા ને યેહ પાકીઝા આયત નાઝિલ કર કે દિયા પારહ 9 સૂરએ અન્ફાલ આયાત નં. 33

તર્જમા : યેહ અલ્લાહ કા કામ નહીં હૈ ઐ મહબૂબ ! હમ ઉન પર અઝાબ નાઝિલ કરે જબ તક આપ ઉસ મેં મૌજૂદ હો ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન પર અઝાબ ભેજને વાલા નહીં જબ તક વોહ તૌબા અસ્તગફાર કર રહે હૈ.

યેહ ઈસ લિયે કે રસૂલ રહમતુલ્લિલ આલમીન હૈ ઔર યેહ ભી કે સુન્નતે ઈલાહિયા હમેશા સે યેહ રહી કે જબ તક કિસી કૌમ મેં ઉસ કા રસૂલ મૌજૂદ હો તબ તક ઉસ કૌમ પર આમ તબાહી વ

બરબાદી કા અઝાબ નહીં નાઝિલ ફરમાતા. જિસ કે સબબ સે સબ બરબાદ હો જાએ ઔર કોઈ ન બચે. ઔર ફિર યેહ ભી બતાયા ગયા કે જબ તક કૌમ મેં તૌબા અસ્તગફાર કરને વાલે ઈમાન વાલે મૌજૂદ હો તબ તક આમ અઝાબ વોહ ન ભેજેગા આજ કલ જો કૌમે મુસલમાનોં સે ચીઢતી હૈ. વોહ નહીં જાનતે કે મુસલમાનોં કે તૌબા કરને વાલોં કે સબબ સે હી વોહ બચે હુએ હૈ.

મઝકૂરા બાલા ઈરશાદ મેં અલ્લાહ તઆલા ને દો અમાનોં કા ઝિક્ર ફરમાયા : એક હૈ નબિયે કરીમ કા ઝાહિરી વુજૂદે મસઊદ ઔર દૂસરી ઈમાન વાલોં કા અસ્તગફાર કરના યા'ની મુઆફી માંગના. નબિયે કરીમ કા રફીકે આ'લા સે મિલને કે બા'દ વોહ અમાન તો અબ ન રહી લેકિન દૂસરી અમાન યા'ની કે મોમિન કા વુજૂદ ઔર ઉન કા અસ્તગફાર. તો યેહ કિયામત તક રહેગી ઈસે યૂં ભી કહા જા સકતા હૈ કે નબિયે કરીમ કે ગુલામોં કા વુજૂદ જબ તક હૈ આમ અઝાબ આને વાલા નહીં હૈ કોઈ ઝમાના ન ઈમાન વાલોં સે ખાલી હોગા ન તૌબા કરને મુઆફી માંગને વાલોં સે ખાલી હોગા ઔર જબ ઐસી સૂરતે હાલ હો જાએગી કે દુન્યા મેં કોઈ ઈમાન વાલા ન રહે તબ તો કિયામત આ જાએગી.

તૌબા કરને વાલોં કી પાકીઝા ઝિન્દગી (મતાએ હસન)

કુરઆને કરીમ પારહ 11 સૂરએ હૂદ આયત નં. 3 મેં અલ્લાહ પાક ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : અપને રબ સે મુઆફી માંગો ફિર ઉસ કી તરફ તૌબા કરો વોહ તુમ્હેં (દુન્યવી ઝિન્દગી મેં ભી) એક મુકર્રર વક્ત તક બહુત અચ્છા બરતને દેગા ઔર ફઝીલત વાલે કો ઉસ કા ફઝ્લ પહુંચાએગા ઔર અગર (તુમ ને તૌબા ન કી) તુમ ને મુંહ ફૈર લિયા તો મુઝે તુમ પર બળે દિન (કિયામત) કે અઝાબ કા ખૌફ હૈ.

યેહ વા'દા હૈ અલ્લાહ કે પૈગમ્બર સય્યિદુના હૂદ عَلَيْهِ السَّلَام કા ઔર યેહ વા'દા હૈ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કા કે અગર તુમ ને

તૌબા કી તો વોહ તુમ્હેં મતાએ હસન અતા કરેગા. મતાએ હસન ક્યા હૈ ? તો રિવાયતોં મેં હૈ કે તુમ્હેં ઝિન્દગી બસર કરને કા અચ્છા સામાન દેગા યા'ની લમ્બી ઉમ્ર, ઐશો ઈશરત, નેક ઔલાદ ઔર બ કસરત ફાઈદે દેગા મા'લૂમ હુવા કે ઈખ્લાસ કે સાથ સબ્ર ઔર સચ્ચી તૌબા કરના દરાઝિએ ઉમ્ર ઔર રિઝ્ક કી કસરત કે લિયે બેહતરીન અમલ હૈ.

દેખિયે કે તૌબા કરને વાલે કો ક્યા ક્યા ઔર કૈસે કૈસે ઈન્આમાત મિલતે હૈ, કૌમે હૂદ કી ના ફરમાનિયાં જબ હદ સે બઢ ગઈ તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કૌમ પર બારિશ બન્ધ કર દી ઔર કૌમ કી ઔરતોં કો બાંઝ કર દિયા, જબ યેહ લોગ બહુત ઝિયાદા પરેશાન હુએ તો ઉસ ઝમાને કે પૈગમ્બર હઝરતે હૂદ عَلَيْهِ السَّلَام ને કૌમ કો સમઝાયા. પારહ 12 સૂરએ હૂદ આયત નં. 52

તર્જમા : ઐ મેરી કૌમ ! અપને રબ સે મુઆફી ચાહો ઔર ઉસ કી તરફ ઝુક જાઓ (અગર તુમ ઐસા કરોગે) વોહ તુમ પર ઝોર કી બારિશ ભેજેગા, ઔર તુમ્હારી તાકતો કુવ્વત બઢાએગા ઔર તુમ ગુનાહ કી તરફ ન પલટો.

એક મરતબા સય્યિદુના ઈમામે હસન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ અમીરે મુઆવિયા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કે પાસ તશરીફ લે ગએ તો અમીરે મુઆવિયા કે એક ખાદિમ ને આપ સે ઔલાદ ન હોને કી ફરિયાદ કી ઉસ ને કહા મૈં માલદાર આદમી હૂં મગર મેરી કોઈ ઔલાદ નહીં હૈ મુઝે કોઈ ઐસા અમલ બતાઓ કે મુઝે અલ્લાહ ઔલાદ અતા કરે. આપ ને ફરમાયા : અસ્તગફાર પઢા કર. ઉસ ને કસરત સે અસ્તગફાર પઢના શુરૂઅ કિયા, વોહ રોઝાના સાત સૌ (700) મરતબા અસ્તગફાર પઢને લગા ઈસ કી બરકત સે અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે દસ (10) બેટે અતા ફરમાએ.

જબ ઈસ બાત કી ખબર અમીરે મુઆવિયા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કો પહુંચી તો ઉન્હોં ને અપને નૌકર સે કહા કે "તૂને ઈમામ કો યેહ ક્યૂં

નહીં પૂછા કે યેહ અમલ ઉન્હોં ને કહાં સે લિયા ?'' જબ ઉસ ખાદિમ કી ઈમામ સે દોબારા મુલાકાત હુઈ ઔર જબ ઉસ ને ઈમામ સે પૂછા તો હઝરત ને જવાબ દિયા : ''ક્યા તૂને હઝરતે હૂદ عَلَيْهِ السَّلَام કા ફરમાન નહીં સુના ! **યઝીદકુમ કુવ્વતન ઈલા કુવ્વતિકુમ** ઔર હઝરતે નૂહ عَلَيْهِ السَّلَام કા ફરમાન કે **યુમ્દીદ કુમ બિ અમ્વાલિવં-વ બનીન.**''

سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ ઈસ આયત સે યેહ જાનને મિલા કે કસરતે રિઝ્ક વ કસરતે ઔલાદ કે લિયે અસ્તગફાર પઢના કુરઆની અમલ હૈ.

દુઆ મેં ક્યા ન માંગે ?

ઈન્સાન પર જબ કોઈ તક્લીફ યા આઝમાઈશ કા વક્ત આતા હૈ તો વોહ એક દમ બોખલા જાતા હૈ ઔર જો મન મેં આએ બિગૈર સોચે સમઝે બોલને લગતા હૈ ખુદ અપને લિયે અપને માલ કે લિયે, ઔલાદ કે લિયે બદ દુઆએ કરતા હૈ. યેહ બહુત બુરા હૈ યેહ નહીં કરના ચાહિયે યેહ તો અલ્લાહ કા બન્દોં પર ખાસ ફઝ્લ હૈ કે વોહ ઐસી દુઆએ કુબૂલ નહીં કરતા બન્દા દુઆ કરતા હૈ અલ્લાહ હમે ગારત કરે કભી કહતા હૈ મૌત દે, કભી ઔલાદ કે હક મેં ગલત અલ્ફાઝ યુઝ કરતા હૈ અગર ઐસી દુઆએ જલ્દ કુબૂલ હો જાતી તો ખુદ હલાક હો જાતા.

પારહ 11 સૂરએ યુનૂસ આયત નં 11 મેં હૈ કે

તર્જમા : ઔર અગર અલ્લાહ લોગોં પર બુરાઈ ઈતની જલ્દી ભેજતા જૈસી વોહ ભલાઈ મેં જલ્દી ચાહતા હૈ તો ઉન કા વા'દા પૂરા હો જાતા મગર અલ્લાહ તઆલા અપને કરમ સે બન્દોં કી વોહ દુઆ (બદ દુઆ) કુબૂલ નહીં કરતા.

ઔર અલ્લાહ પાક ફરમાતા હૈ પારહ 15 સૂરએ બની ઈસરાઈલ આયત નં 11 મેં કે આદમી બુરાઈ કી જલ્દી કરતા હૈ જૈસે ભલાઈ માંગતા હૈ ઔર આદમી બળા જલ્દ બાઝ હૈ. ચાહિયે તો યેહ કે આદમી અપને હર કામ મેં આહિસ્તગી અપનાએ તાકે નુક્સાન સે બચા રહે.

બેશક ! નેકિયાં બુરાઇયોં કો મિટા દેતી હૈ

નેકિયાં ગુનાહે સગીરા કે લિયે કફ્ફારા બન જાતી હૈ યા'ની કે ગુનાહોં કો મિટા દેતી હૈ ચાહે વોહ નેકી નમાઝ હો ચાહે સદકાત વ ખૈરાત યા ઝિક્રો અઝકાર યા કિસી મઝલૂમ કી હાજત રવાઈ યા અપને ગુનાહોં પર નદામત યા ઔર કુછ ભી નેકી હો.

મુસ્લિમ શરીફ કી હદીસ મેં હૈ કે પાંચો નમાઝેં, એક જુમુઆ સે દૂસરે જુમુઆ તક ઔર એક રિવાયત મેં હૈ કે એક રમઝાન સે દૂસરે રમઝાન તક યેહ સબ કફ્ફારા હૈ જબ કે ઇન્સાન ગુનાહે કબીરા સે બચે, ગુનાહે કબીરા કે લિયે તૌબા ઝરૂરી હૈ.

એક શખ્સ ને કિસી ઔરત કો દેખા ઔર ઉસ સે કુછ નાશાઇસ્તા (અયોગ્ય) હરકત હુઈ ઉસ પર વોહ નાદિમ હુવા ઔર સરકારે દો આલમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી બારગાહ મેં હાઝિરે ખિદમત હુવા ઔર અપના હાલ બયાન કિયા તો યેહ આયત નાઝિલ હુઈ.

પારહ 12 સૂરએ હૂદ આયત નં 114

તર્જમા : બેશક ! નેકિયાં બુરાઇયોં કો મિટા દેતી હૈ યેહ નસીહત હૈં ઉન કે લિયે જો માને.

જબ યેહ મુબારક આયત નાઝિલ હુઈ તો ઉસ બન્દે ને સરકાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم સે સુવાલ કિયા કે યા રસૂલલ્લાહ ! યેહ ખુશ ખબરી ખાસ મેરે લિયે હૈ યા સબ કે લિયે હૈ ! ફરમાયા : સબ કે લિયે. سُبْحٰنَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ અગર આદમી અપને ગુનાહોં પર નાદિમ હો, દો આંસૂ બહા લે દિલ મેં ખૌફ ખાએ ઔર નેકિયાં કરે તો ઝરૂર બિલ ઝરૂર અલ્લાહ પાક બન્દે કે ગુનાહ કો મિટા દેતા હૈ.

ખતાકારોં કા બુઝુર્ગોં કે વસીલે સે દુઆ કરાના

જબ યૂસુફ عَلَيْهِ السَّلَام કે ભાઈ લોગોં કો અપને કિયે પર નદામત હુઈ ઔર જબ સય્યિદુના યુસૂફ عَلَيْهِ السَّلَام ને ફર્રાખ દિલી સે અપને ભાઇયોં કો મુઆફ કર દિયા તો સબ ને અપને મોહતરમ વાલિદ હઝરત યાકૂબ عَلَيْهِ السَّلَام સે અર્ઝ કી, કે આપ અલ્લાહ તઆલા સે

હમારે ગુનાહોં કી મુઆફી દિલવાઈયે અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ વાકિએ કો કુરઆને કરીમ મેં ઈસ તરહ બયાન ફરમાયા : પારહ 13 સૂરએ યૂસુફ આયત નં. 97 ઔર 98 મેં

તર્જમા : બોલે ઐ હમારે બાપ ! હમારે ગુનાહોં કી મુઆફી માંગિયે બેશક ! હમ ખતાકાર હૈ ફરમાયા (હઝરતે યાકૂબ عَلَيْهِ السَّلَام ને) જલ્દ હી મૈં અપને રબ સે તુમ્હારી બખ્શિશ માંગૂંગા ઔર બેશક ! વોહી બખ્શને વાલા મહેરબાન હૈ.

મા'લૂમ હુવા કે બુઝુર્ગોં કી બારગાહ મેં હાઝિર હો કર અપને ગુનાહોં કી મુઆફી માંગના ઔર અલ્લાહ પાક કી બારગાહ મેં ઉન કો અપને લિયે વસીલા ઔર સિફારિશ કરને વાલા બનાના યેહ કુરઆન સે સાબિત હૈ ઔર સુન્નતે સાલિહીન હૈ.

અગર અલ્લાહ મોહલત ન દેતા તો ક્યા હોતા ?

આદમી ગુનાહ કરતા રહતા હૈં ઔર તૌબા મેં તાખિર કરતા રહતા હૈ ફિર ભી અલ્લાહ તઆલા બન્દોં પર મહેરબાની કરતા હૈ ઔર ઢીલ દેતા હૈ, યેહ ઈસ લિયે કે બન્દા તૌબા કરે અગર બન્દે કો ગુનાહોં પર ફૌરન પકળ કરતા તો શાયદ ઝમીન પર ચલને વાલે મેં સે સારે બન્દે હલાક હો જાતે ઔર કોઈ ન બચતા સિવાએ અહલુલ્લાહ કે જો થોળે હૈ. જૈસા કે અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કુરઆને કરીમ પારહ 14 સૂરએ નહલ આયત નં. 61 મેં ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : ઔર અગર અલ્લાહ તઆલા લોગોં કો ઉન કે ગુનાહોં કે સબબ ગિરિફ્ત (પકળ) કર લેતા તો ઝમીન પર ચલને વાલા કોઈ ન છોળતા લેકિન ઉન્હે એક મુકર્રર વા'દે તક મોહલત દેતા હૈ ફિર જબ ઉન કા વા'દા આ જાએગા તો ન એક ઘળી પીછે રહે ન એક ઘળી આગે.

યેહ અલ્લાહ તઆલા કી શાને કરીમી હૈં કે વોહ કુદરત કે બા વુજૂદ અઝાબ દેને મેં જલ્દી નહીં કરતા ઔર યેહ ભી બન્દે કી બદ આ'માલિયા વ જસારત (મુર્ખાઈ) હૈ કે વોહ અલ્લાહ કા મિલના

યકીની જાનતે હુએ ભી તૌબા મેં જલ્દી નહીં કરતા. યેહ કિતની બળી ગલતી હૈ કી ખુદ કમઝોર હોતે હુએ અલ્લાહ તઆલા સે લળાઈ લેતા હૈં.

હઝરતે રાબિઆ બસરિયા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا સે કિસી ને પૂછા કે ક્યા અલ્લાહ બન્દે કી તૌબા કુબૂલ કરતા હૈ ? તો આપ ને ફરમાયા : જબ તક અલ્લાહ તઆલા બન્દે કો તૌબા કી તૌફીક નહીં દેતા તબ તક બન્દા તૌબા કર હી નહીં સકતા ઔર જબ વોહ તૌફીક દેતા હૈ તો ઝરૂર વોહ કુબૂલ ભી કરતા હૈ લિહાઝા બન્દે કો ચાહિયે કે વોહ અલ્લાહ સે તૌફીક માંગે ઔર ફિર તૌબા કરને મેં જલ્દી કરે ઈસ સે પહલે કી મૌત આ જાએ.

અલ્લાહ સે તૌફીક માંગે જૈસે અલ્લાહ કે બરગુઝિદા બન્દોં પૈગમ્બર સુલૈમાન عَلَیْہِ السَّلَام ઔર હઝરતે સય્યિદુના સિદ્દીકે અક્બર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ ને માંગી. જિન કા ઝિક્ર આગે આ હી રહા હૈ સારે મક્બૂલાને બારગાહ તૌબા કરતે થે ઔર નેક આ'માલે સાલિહા કી તૌફીક અપને રબ સે માંગા કરતે થે.

દુઆએ હઝરતે સુલૈમાન عَلَیْہِ السَّلَام

કુરઆને કરીમ પારહ 19 સૂરએ નમ્લ આયત નં 19 મેં હૈ કે હઝરતે સુલૈમાન عَلَیْہِ السَّلَام ને ઈસ તરહ દુઆ ફરમાઈ :

તર્જમા : અર્ઝ કી ઐ મેરે રબ ! મુઝે તૌફીક દે કે મૈં તેરે ઉન એહસાનોં કા શુક્ર અદા કરૂં જો તૂને મુઝ પર ઔર મેરે માં બાપ પર કિયે ઔર યેહ કે મૈં વોહ અચ્છે કામ કરૂં જો તુઝે પસન્દ હો ઔર અપની રહમત સે મુઝે ઉન બન્દોં સે મિલા (ઉન બન્દોં મેં શામિલ કર) જો તેરે કુર્બે ખાસ કે લાઈક હૈ.

ઔર આપ ફરમાતે હૈ કે જો શુક્ર કરે વોહ અપને હી ભલે કો શુક્ર કરતા હૈ ઔર જો કોઈ નાશુક્રી કરે તો મેરા રબ સબ સે બે પરવાહ હૈં સારી ખૂબિયાં ઉસ કે લિયે ઔર સારી ભલાઈ કા ઝાહિર કરને વાલા.

તૌબા કરને વાલોં પર બળા ઇન્આમ (બળા કરમ)

કુરઆને કરીમ પારહ 19 સૂરએ ફુરકાન આયત નં. 70 મેં હૈ કે

તર્જમા : જો તૌબા કરે ઔર ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરે તો ઐસોં કી બુરાઈયોં કો અલ્લાહ તઆલા નેકિયોં સે બદલ દેગા ઔર અલ્લાહ બખ્શને વાલા મહેરબાન હૈ.

ચન્દ લોગ રસૂલુલ્લાહ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી બારગાહ મેં હાઝિર આએ ઔર અર્ઝ કિયા : હમ ને બળે બળે ગુનાહ કિયે હૈ ક્યા હમ ઈમાન લે આએ તો આપ કા રબ હમારે ગુનાહ મુઆફ કર દેગા ? સરકાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઉન્હેં બતાયા ઔર અલ્લાહ ને યેહ ખુશ ખબરી સુનાઈ યા'ની તૌબા કરને વાલે કો અલ્લાહ નેકી કી તૌફીક દેગા ઔર ઉસ કે ગુનાહ મિટા દેગા. જિન જિન લોગોં ને સચ્ચી તૌબા કી ઔર વોહ હૈં મુસલમાન જો અપની બીતી હુઈ ઝિન્દગી કે ગુનાહોં કો યાદ કર કે મુઆફી માંગે ઔર આઈન્દા ગુનાહ ન કરને કા પક્કા ઈરાદા કરે ઔર અબ નેક આ'માલ કરે તો જૈસા કે :

હદીસ શરીફ મેં હૈ કે રોઝે કિયામત એક શખ્સ હાઝિર કિયા જાએગા ફિરિશ્તે અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ સે ફિરિશ્તે ઉસ કે છોટે ગુનાહ (ગુનાહે સગીરા) ઉસ કો ગિનાતે રહેંગે વોહ ઈકરાર કરતા રહેગા ઔર બળે ગુનાહોં કે પૈશ હોને સે ડરતા રહેગા ઉસ કે બા'દ ઉસ કો કહા જાએગા તેરે હર એક ગુનાહ કે બદલે તુઝે એક નેકી અતા કી ગઈ યેહ ફરમાતે હુએ નબિયે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે ચેહરે પર અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ કે શાને કરમ પર ખુશી હુઈ ઔર આપ મુસ્કુરા દિયે.

ઔર યેહ કે અલ્લાહ તઆલા કા ઈન્આમ હૈ. સૂરએ જુમુઆ મેં હૈં :

તર્જમા : યેહ અલ્લાહ તઆલા કા ફઝ્લ હૈ વોહ જિસે ચાહે અતા કરે. سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ

તૌબા મેં જલ્દી કરના ચાહિયે

કુરઆને કરીમ પારહ 23, સૂરએ ફાતિર આયત નં. 5 મેં હૈ કે

તર્જમા : ઐ લોગો ! બેશક ! અલ્લાહ કા વા'દા સચ્ચા હૈ તો હરગિઝ તુમ્હેં દુન્યા કી ઝિન્દગી ધોકા ન દે ઔર હરગિઝ તુમ્હેં બળા ફરેબી શૈતાન ધોકા ન દે.

અક્સર હોતા યેહ હૈ કે દુન્યવી લઝ્ઝતોં મેં ડૂબ કર આદમી આખિરત કો ભૂલ જાતા હૈ ઔર હોતા યેહ હૈ કે અક્સર ઇન્સાન કો શૈતાન યેહ તસવ્વુર દિલાતા હૈ કે અભી તો લમ્બી ઉમ્ર બાકી હૈ અભી ઐશ કર લો બા'દ મેં તૌબા કર લેના ઔર ફિર વોહ યેહ ભી કહતા હૈ કે અલ્લાહ બળા કરીમ હૈ મુઆફ કર દેગા, ઇબ્લીસ કે ફરેબ મેં સે યેહ બળા ફરેબ હૈ કે વોહ તૌબા મેં તાખિર કરવાતા ઔર ટાલતા હૈ.

આદમી કો તૌબા કરને મેં જલ્દી કરના ચાહિયે ઔર શૈતાન કે ફરેબ મેં ન આના ચાહિયે કહીં ઐસા ન હો કે અચાનક મૌત આ જાએ ઔર બિગૈર તૌબા હી મર જાએ યા કહીં ઐસા ન હો કે અલ્લાહ બા'દ મેં તૌબા કી તૌફીક હી ન દે યા છીન લે. અક્લમન્દ વોહ હૈ જો તૌબા મેં જલ્દી કરે ઔર અપની દુન્યા ઔર આખિરત દોનો સંવાર લે.

ગુનહગારો ! અલ્લાહ કી રહમત સે માયૂસ ન હો

કુરઆને કરીમ પારહ 24 સૂરએ ઝુમર આયત નં. 53 મેં હૈં કે

તર્જમા : ઐ મહબૂબ ! તુમ ફરમા દો ઐ મેરે બન્દો ! જિન્હોં ને (ગુનાહ કર કે) અપને ઊપર ઝુલ્મ કિયા, તુમ અલ્લાહ કી રહમત સે માયૂસ ન હો. બેશક ! અલ્લાહ સારે ગુનાહ મુઆફ કર દેગા, બેશક ! વોહી બખ્શને વાલા મહેરબાન હૈ.

મુશ્રિકીન મેં સે ચન્દ આદમી સરકાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી ખિદમતે અક્દસ મેં હાઝિર હુએ ઔર ઉન્હોં ને અર્ઝ કિયા કે બેશક ! આપ કા દીન તો બહુત અચ્છા હૈ હક ઔર સચ્ચા હૈ મગર હમ સે બળે બળે ગુનાહ સાદિર હુએ હૈ બહુત સી મા'સિયતોં (બુરાઈયોં) મેં હમ મુબ્તલા રહે ક્યા કિસી તરહ હમારે ગુનાહ મુઆફ હો સકતે હૈ ? ઉસ પર યેહ આયત નાઝિલ હુઈ ઔર બતાયા ગયા કે અલ્લાહ ઝરૂર મુઆફ કર દેગા.

તૌબા કરને વાલોં કે હક મેં ફિરિશ્તોં કી દુઆએ

પારહ 25 સૂરએ મુઅમિન આયત નં. 7 મેં હૈ કે

તર્જમા : વોહ ફિરિશ્તે જો અર્શ ઉઠાતે હૈ ઔર જો ઉન કે ઈર્દ ગિર્દ હૈ વોહ અપને રબ કી હમ્દ કે સાથ ઉસ કી પાકી બયાન કરતે રહતે હૈ ઔર ઉસ પર ઈમાન લાતે હૈ ઔર ગુનહગાર મુસલમાનોં કી મગફિરત ચાહતે હૈ કહતે હૈં એ હમારે રબ ! તેરી રહમત ઔર ઈલ્મ હર ચીઝ મેં સમાઈ હૈ તૂ ઉન્હેં બખ્શ દે જિન્હોં ને તૌબા કી ઔર તેરી રાહ પર ચલે ઔર ઉન્હેં દોઝખ કે અઝાબ સે બચા લે.

મલાઈકએ હામિલીને અર્શ જો કુર્બત ઔર મન્ઝિલત મેં દૂસરે મલાઈકા સે અફઝલ હૈ ઔર ઉસ કે ઈર્દ ગિર્દ વાલે યા'ની ઉસ કે આસ પાસ ચારોં તરફ જો ફિરિશ્તે રહતે હૈ ઉન કો "કરોંબી" કહતે હૈ ઔર જો મલાઈકા મેં સાહિબે સિયાદત હૈ ઔર વોહ **સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી** કી તસ્બીહ કરતે હૈ ઔર અલ્લાહ પાક કી વહદાનિયત કી ગવાહી દેતે હૈ વોહ હમ ગુનહગાર સિયાહકારોં કે હક મેં અર્ઝ કરતે હૈ. એ હમારે રબ ! જિન્હોં ને તૌબા કી તૂ ઉન કી મગફિરત ફરમા ઔર યેહ ભી કહતે હૈ કે ઉન કે બાપ દાદા બીવિયોં ઔર ઔલાદ મેં જો નેક ઔર ઈમાન વાલે હૈ ઉન્હેં ભી ઉન સે મિલા યા'ની જન્નત મેં દાખિલ કર. سُبْحَانَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

ગુનહગારોં કે હક મેં હુઝૂરે પાક કી દુઆ

કુરઆને કરીમ પારહ 24 સૂરએ મોમિન આયત નં. 55 મેં હૈ કે

તર્જમા : ઐ મહબૂબ ! સબ્ર કરો. બેશક ! અલ્લાહ કા વા'દા સચ્ચા હૈ ઔર અપનોં કે ગુનાહોં કી મુઆફી ચાહો.

યા'ની ઐ મહબૂબ ! અપને ગુનહગાર ખાસો આમ મુસલમાનોં કે ગુનાહોં કી મુઆફી માંગો. سُبْحَانَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

મુઆફ કરને વાલા ખુદા, હુક્મ દેને વાલા ખુદા, ઔર ફિર કિસ કો ? અપને મહબૂબ કો ઔર ક્યા હુક્મ ? જો તુમ્હારે હૈં ઉન કે ગુનાહોં કી મુઆફી ચાહો, ક્યા અબ ભી ખુદા મુઆફ ન કરેગા ? અરે અગર મુઆફ ન કરના હોતા તો હુક્મ હી નહીં દેતા ? યહાં તક કે સારે નબિયોં ને દુઆ કી, ફિરિશ્તોં ને દુઆ કી જૈસા કે સૂરએ મોમિન આયત નં. 7 મેં મઝકૂર હુવા ઔર પારહ 25 સૂરએ શૂરા આયત નં. 5 મેં હૈ કે

તર્જમા : ફિરિશ્તે અપને રબ કી તા'રીફ કે સાથ ઉસ કી પાકી બોલતે હૈ ઔર ઝમીન વાલોં કે લિયે મુઆફી ચાહતે હૈ.

ઔર ઈન સબ કે ઊપર યેહ કે હમારે સરકાર હુઝૂર નબિયે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم સે ફરમાયા : અપની ઉમ્મત કે લિયે મગફિરત તલબ કરો કે વોહ તુમ સે ઉમ્મીદ રખતે હૈ.

ચુનાન્ચે, આપ હર રોઝ કમ સે કમ સત્તર (70) મરતબા અસ્તગફાર ફરમાતે રહતે થે ઔર ઈસ અન્દાઝ મેં ઉમ્મત કી તા'લીમ વ તરબિયત ફરમાતે થે કે આપ કી પૈરવી કરતે હુએ વોહ ભી કસરત સે **અસ્તગફાર** કરે ઔર **યા ગફ્ફારો** કી તસ્બીહ પઢતે રહે ઔર જબ ઈસ અમલ કી મુખ્લિસાના સાબિત કદમી કે નતીજે મેં અલ્લાહ તઆલા કે ફઝ્લો કરમ સે મગફિરત હાસિલ હોગી તો વોહ નબિયે કરીમ હી કી તા'લીમો તરબિયત કા સમરા (ફલ) હોગા ઔર ઈસે નબિયે કરીમ હી કા બખ્શવાના કહા જાએગા. اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ

અલ્લાહ ફરમાતા હૈ મુઝ સે માંગો મૈં અતા કરૂંગા

પારહ 24 સૂરએ મુઅમિન આયત નં 60 માં હૈ કે

તર્જમા : ઔર તુમ્હારા રબ ફરમાતા હૈ મુઝ સે દુઆ કરો મૈં કુબૂલ કરૂંગા.

તો ઐ લોગો ! અપને રબ સે સુવાલ કરો વોહ અતા કરેગા ક્યૂંકે વોહ કભી વા'દા ખિલાફી નહીં કરતા ઉસ કે ખઝાને ભરે હુએ હૈ.

કુછ બેવુકૂફ કહતે હૈ :

"દાતા હૈ બળા રઝ્ઝાક મેરા ભરપૂર ખઝાને હૈ ઉસ કે
યેહ સચ હૈ મગર ઐ દસ્તે દુઆ હર રોઝ તકાઝા કૌન કરે"

ઔર અક્લમન્દ વોહ હૈ જો અપને રબ સે માંગે મગર કભી અપની ઈબાદત કા બદલા ન માંગે જૈસે :

તેરી ઈબાદત કે ઈવઝ મેં મૈં ભી કુછ માંગૂ યેહ મુઝે મન્ઝુર નહીં
મૈં ભી તો તેરા બન્દા હૂં કોઈ મઝદૂર નહીં

બસ હમ મઝદૂરી ન માંગે, અમલ કા બદલા ન માંગે, ઉસ સે ઉસ કા ફઝ્લ માંગે, કરમ માંગે અપને ઔર અપને ભાઈયોં કે ગુનાહોં કી મગફિરત માંગે પૂરી ઉમ્મત કે લિયે માંગે યહાં તક કે સય્યિદુના હઝરતે આદમ عَلَيْهِ السَّلَام સે લે કર કિયામત તક આને વાલે નેક ઔર બદ સારે મુસલમાનોં કે લિયે માંગે જબ વોહ દેને મેં કન્જુસ નહીં તો હમ માંગને મેં ક્યૂં કન્જુસ બને. જૈસા કે કિસી શાઈર ને ક્યા ખૂબ કહા :

મૈં હી નાદાં ચન્દ કલિયોં પે કનાઅત કર ગયા
વરના ગુલશન મેં ઈલાજે તંગિએ દામન ભી થા

બહુત માંગો, રોઝ માંગો, મગર સમઝ બુઝ કર માંગો ઈખ્લાસ વ કુબૂલિયત કે યકીન કે સાથ માંગો ઔર હઝરત શૈખુલ ઈસ્લામ સય્યિદ મુહમ્મદ મદની અશરફી જિલાની دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ફરમાતે હૈ :

જો બે અસર હો કર રહ ન જાએ દરાઝ વોહ દસ્તે ઈલ્તિજા કર
દુઆ સે કબ રોકતા હૂં તુઝે મગર સમઝ બુઝ કર દુઆ કર

અરે જબ વોહ ખાલિકે કુલ માલિકે કુલ, રઝ્ઝાકે હકીકી ખુદ દેને પર હૈ તો હમ લેને મેં ક્યૂં કન્જુસી કરે બસ યેહ કે સમઝ બુઝ કર માંગો.

દુઆએ હઝરતે સય્યિદુના સિદ્દીકે અકબર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ

પારહ 26 સૂરએ અહકાફ આયત નં 15 મેં હૈ કે

તર્જમા : અર્ઝ કી, કે ઐ મેરે રબ ! મેરે દિલ મેં ડાલ કે મૈં તેરે ઉન એહસાનાત કા શુક્ર કરૂં જો તૂને મુઝ પર ઔર મેરે માં બાપ પર કિયે ઔર મૈં વોહ નેક કામ કરૂં જો તુઝે પસન્દ આએ ઔર મેરી ઔલાદ મેં ભલાઈ રખ મૈં તેરી હી તરફ રુજૂઅ લાયા ઔર મૈં મુસલમાન હૂં.

અલ્લાહ કી ને'મતોં કા એ'તિરાફ કરના, ઔર ઉસ કા શુક્ર બજા લાના યેહ ઈતની બળી ને'મત હૈ કે ઈસ સે ને'મતેં બઢતી હૈ ઔર અલ્લાહ દુઆએ કુબૂલ ફરમાતા હૈ તો ઈન બુઝુર્ગો ને અલ્લાહ પાક સે દુઆ કર કે હમ કો દુઆ માંગને કા સલીકા સિખા દિયા.

ગુનાહે કબીરા

અલ્લાહ તઆલા પારહ 27 સૂરએ નજમ આયત નં 32 મેં ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : વોહ જો ગુનાહે કબીરા ઔર બે હયાઈયોં સે બચતે હૈં મગર બસ ઈતના કી ગુનાહ કે પાસ ગએ ઔર રુક ગએ બેશક ! તુમ્હારે રબ કી મગફિરત વસીઅ હૈ.

ગુનાહોં કી દો (2) કિસ્મેં હૈ સગીરા ઔર કબીરા

ગુનાહે કબીરા વોહ ગુનાહ હૈ જિસ પર અઝાબે સખ્ત હો યા ફિર જિસ પર વઈદ (Warning) આઈ હો, આદમી કે હક મેં બેહતર હૈ કે વોહ હમેશા તાઈબ રહે મુઆફી માંગતા હી રહે.

અલ્લાહ કે આગે રોના

કુરઆને કરીમ પારહ 27 સૂરએ હદીદ આયત નં. 16 મેં હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે

તર્જમા : ક્યા ઈમાન વાલો કો અભી વોહ વક્ત નહીં આયા કે ઉન કે દિલ અલ્લાહ કી યાદ ઔર ઉસ હક (કુરઆને કરીમ) કે લિયે ઝુક જાએ જો નાઝિલ હુવા.

ઉમ્મુલ મોમિનીન તાહિરા, આબિદા, ઝાહિદા મહબૂબાએ મહબૂબે ખુદા, સિદ્દીકે અક્બર કી લખ્તે જીગર, રાઝદારે રસૂલ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا ફરમાતી હૈ : રસૂલે મક્બૂલ અપને દૌલત કદએ અક્દસ સે બાહર તશરીફ લે ગએ તો મુસલમાન આપસ મેં હંસ રહે થે ઔર યેહ હંસને વાલે ભી મા'મૂલી મુસલમાન ન થે બલ્કે સહાબએ રસૂલ થે આપ ને ઉન કો હંસતે દેખ કર ફરમાયા : "તુમ હંસતે હો જબ કે અભી તક તુમ્હારે લિયે તુમ્હારે રબ કી તરફ સે અમાન નહીં આઈ" ઔર ફિર સરકાર ને યેહ ફરમાયા કે તુમ્હારે હંસને પર યેહ આયત નાઝિલ હુઈ.

સહાબા ને અર્ઝ કિયા અબ ઈસ હંસી કા કફ્ફારા ક્યા હૈં યા રસૂલલ્લાહ ! ફરમાયા ઈતના હી રોના ઔર આપ ને યેહ ભી ફરમાયા કે ઝિયાદા હંસના દિલ કો સખ્ત કર દેતા હૈ.

હિકાયત : હઝરતે ફુઝૈલ ઈબ્ને અયાઝ કી તૌબા કા વાકિઆ

હઝરત કા શુમાર અહલે તક્વા મેં હોતા હૈ આપ અપને દૌર કે કામિલ શૈખ વ બા કમાલ બુઝુર્ગ હૈ મગર ઈબ્તિદાઈ દૌર મેં આપ કે મુઆમલે બડે અજીબ થે, આપ ટાટ કા લિબાસ સર પર ઊની ટોપી, ગલે મેં તસ્બીહ ડાલ કર જંગલ મેં ડાકા ડાલા કરતે થે ઔર આપ ડાકૂઓં કે લીડર થે ઔર ઈસ હાલત મેં ભી આપ રોઝે સે રહતે થે નમાઝે પંજગાના કે પાબન્દ થે તિલાવતે કુરઆને કરીમ કિયા કરતે થે યહાં તક કે સાથિયોં મેં સે કોઈ નમાઝ ન પઢતા તો ઉસે જમાઅત સે (અપની લૂટમાર કરને વાલી જમાઅત સે) અલગ કર

દેતે થે યહાં તક કે કાફિલોં કો લૂટતે વક્ત કાફિલે મેં કોઈ ઔરત હો તો ઉસ કાફિલે કો ભી છોળ દેતે થે.

મગર આપ કા ખૌફ કાફિલે વાલોં પે હમેશા છાયા રહતા થા અબ હુવા યૂંકે એક મરતબા એક કાફિલા કરીબ મેં હી આ કર રુકા ઉસ મેં કોઈ એક શખ્સ બુલન્દ આવાઝ સે કિરાઅત કર રહા થા ઔર વોહ યેહી સૂરત પઢ રહા થા. સૂરએ હદીદ આયત નં. 16

તર્જમા : ક્યા ઈમાન વાલો કે લિયે અભી તક વોહ વક્ત નહીં આયા કે ઉન કે દિલ અલ્લાહ કે ઝિક્ર ઔર ઈસ કુરઆન સે ખૌફ ઝદા હો જાએ !

ઈસ આયત કા ઉસ વક્ત આપ પર ઐસા અસર હુવા કે જૈસે કિસી ને દિલ પર તીર માર દિયા હો આપ ને ખુદ સે કહા કે યેહ લૂટમાર કબ તક ? અબ વોહ વક્ત આ ચુકા હૈ અલ્લાહ કી રાહ પર ચલ પળે યેહ કહ કર આપ ને ઉસી વક્ત સચ્ચી તૌબા કી બહુત રોએ ઔર સબ બુરે કામ છોળ દિયે.

યેહ સચ્ચી તૌબા ને આપ કો ડાકૂઓં કે સરદાર કે બદલે વલિયોં કા સરદાર બના દિયા તો યેહ હૈ સચ્ચી તૌબા કા નતીજા ઔર યેહ હૈ અલ્લાહ કા ફઝ્લ. سُبْحٰنَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

તૌબતન્નુસૂહ ક્યા હૈ ?

પારહ 28 સૂરએ તહરીમ મેં હૈ કે

તર્જમા : ઐ ઈમાન વાલો ! અલ્લાહ કી તરફ ઐસી તૌબા કરો જો આગે કો નસીહત બન જાએ કરીબ હૈ કે તુમ્હારા રબ તુમ્હારી (તમામ) બુરાઈયાં ઉતાર દે ઔર તુમ્હેં ઐસે બાગોં મેં લે જાએ જિસ કે નીચે નહરે બહે.

યા'ની ઐસી તૌબા કરો જો તૌબા કરને વાલે કી ઝિન્દગી બદલ ડાલે ઔર તૌબા કે બા'દ ઉસ કી ઝિન્દગી ઈબાદતોં ઔર ઈતાઅતોં સે ભર જાએ ઔર ગુનાહ હમેશા કે લિયે છુટ જાએ હઝરતે સય્યિદુના ફારૂકે આ'ઝમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ ફરમાતે હૈ કે તૌબતુન્નુસૂહ યેહ

હૈ કે તૌબા કે બા'દ આદમી કભી ગુનાહ કી તરફ ન પલટે, જૈસા કે થન સે નિકલા હુવા દૂધ કભી વાપસ પિસ્તાન મેં નહીં જાતા.

તૌબા કરને વાલે કો હઝરતે નૂહ عَلَيْهِ السَّلَام કે વા'દે

પારહ 29 સૂરએ નૂહ આયત નં. 10 સે 12 તક મેં હૈ કે

તર્જમા : તો કહા : ઐ લોગો ! અપને રબ સે (અપને ગુનાહોં કી) મુઆફી માંગો વોહ બળા મુઆફ કરને વાલા હૈ વોહ તુમ પર ઝોરદાર બારિશ ભેજેગા ઔર માલ સે ઔર બેટોં સે તુમ્હારી મદદ કરેગા ઔર તુમ્હારે લિયે બાગ બગીચે બના દેગા ઔર નહરે જારી કર દેગા.

જબ નૂહ عَلَيْهِ السَّلَام કી કૌમ બલાઓં મેં મુબ્તલા હુઈ તો સય્યિદુના નૂહ عَلَيْهِ السَّلَام ને અપની કૌમ કો તૌબા વ અસ્તગફાર કરને કો કહા ઔર કહા કે અગર તૌબા કરોગે તો વોહ તુમ્હેં બ કસ્રત માલ ઔર ઔલાદ અતા કરેગા.

હઝરતે હસન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સે મરવી હૈ કે એક શખ્સ આપ કી ખિદમત મેં આયા ઔર ઉસ ને બારિશ ન હોને કી શિકાયત કી આપ ને ઉસે અસ્તગફાર કરને કા હુક્મ દિયા.

દૂસરા એક શખ્સ આયા જિસ ને તંગદસ્તી કી ફરિયાદ કી આપ ને ઉસે ભી તૌબા વ અસ્તગફાર કરને કા હુક્મ દિયા એક તીસરા શખ્સ આયા ઉસ ને ઔલાદ ન હોને કી શિકાયત કી આપ ને ઉસ કો ભી વોહી તૌબા અસ્તગફાર કા હુક્મ દિયા, એક ચૌથા શખ્સ આયા ઉસ ને ઝમીની પૈદાવાર કી કિલ્લત યા'ની ખેતી બાળી બે રૌનક હોને કી ફરિયાદ કી તો આપ ને ઉસે ભી વોહી તૌબા અસ્તગફાર કા હુક્મ દિયા.

હઝરતે રબીઅ બિન શૈબા જો ઉસ વક્ત હઝરત કી મજલિસ શરીફ મેં મૌજૂદ થે ઉન્હોં ને હઝરત સે અર્ઝ કી : યા ઈબ્ને રસૂલુલ્લાહ ! ચન્દ લોગ આપ કી બારગાહ મેં આએ ઉન્હોં ને કિસ્મ કિસ્મ કી શિકાયતેં કી આપ ને સબ કો એક હી જવાબ દિયા તો

હઝરત ને યેહી ઊપર વાલી સૂરએ નૂહ કી આયત પઢી ઔર બતાયા કે ઈસ ઝરૂરતોં કે લિયે યેહ કુરઆની અમલ હૈ. سُبْحَانَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

જાહિલોં સે દૂર હટ જાઓ

મૌલાના રૂમ رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه કા એક શે'ર કાબિલે ગૌર હૈ આપ ફરમાતે હૈ :

સોહબતે સાલેહ તુરા સાલેહ કૂનદ સોહબતે તાલેહ તૂરા તાલેહ કૂનદ

અસ્હાબે કહફ કા કુત્તા નેકોં કી સોહબત મેં રહ કર જન્નતી બન જાતા હૈ ઔર પૈગમ્બર હઝરતે નૂહ عَلَيْهِ السَّلَام કા બેટા કાફિરોં કી દોસ્તી વ સોહબત અપના કર જહન્નમી બન જાતા હૈ તો ઈન્સાન કો ચાહિયે કે કાફિરોં, બદ મઝહબોં યા જાહિલોં સે અપને કો દૂર રખે.

યેહ ભી એક હકીકત હૈ કે આપસ મેં સિલએ રહમી કરો રિશ્તે ન તોળો વગૈરા વગૈરા મગર યેહ બાત જાહિલોં કે સાથ નહીં **અહમક, બે વુકૂફ, જાહિલ યા બેબાક જો જી મેં આએ વોહ બકતે રહતે હૈ કિસી કો ગાલી દેતે હૈ ઈલ્ઝામ લગાતે હૈ બોહતાન લગાતે હૈ ઐસો કે સાથ ન રહા જાએ લોગોં કો બુરાઈ સે રોકા જાએ અગર ન રુકે તો ઉન સે કિનારા કર લિયા જાએ** આઈએ દેખે કે ઈસ બાબ મેં અલ્લાહ તઆલા ક્યા ફરમાતા હૈ :

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કુરઆને કરીમ પારહ 9 સૂરએ આ'રાફ આયત નં. 199 મેં ફરમાતા હૈ કે **તર્જમા :** ઐ મહબૂબ લોગોં કો મુઆફ કરતે રહો ઔર ભલાઈ કા હુક્મ દો ઔર જાહિલોં સે કિનારા કર લો.

યા'ની દૂર હટ જાઓ સમઝાઓ માને તો ઠીક હૈ ઔર ન માને તો તુમ્હારા કામ સિર્ફ સમઝાના હૈ નસીહત કરના હૈ ઝબરદસ્તી મનવાના તુમ પર ઝરૂરી નહીં હૈ તો બે ફાઈદા ગૈર ઝરૂરી બાતેં ન કરો અપના વક્ત બરબાદ ન કરો મગર દૂર હો જાઓ ઔર રબ ફરમાતા હૈ : પારહ 19 સૂરએ ફુરકાન આયત નં. 63 મેં કે

તર્જમા : જાહિલ તુમ સે બાત કરે તો કહો બસ (દૂર સે) સલામ.

યહાં અલ્લાહ તઆલા કે ખાસ બન્દોં કા ઝિક્ર હૈ કે જબ જાહિલ ઉન સે બહસ (ચર્ચા) યા મુજાદલા (ઝગળા) કરતા હૈ તો ઉસે કહતે હૈ કે બસ સલામ યા'ની યેહ સલામ સલામે મુતારીકત યા'ની જુદાઈ કા સલામ હૈ ન બહસ ન લળાઈ જગળે બસ તુઝ સે દૂરી યા'ની તૂ તેરે રસ્તે મૈં મેરે રસ્તે ઔર અલ્લાહ તઆલા પારહ 27 સૂરએ ઝારિયાત મેં ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : ઐ મહબૂબ ! તુમ અગર ઉન સે મુંહ ફેર લો તો તુમ પર કોઈ ઈલ્ઝામ નહીં ઔર સમઝાઓ કે સમઝાના મુસલમાનોં કો ફાઈદા દેતા હૈ.

જબ કે હમારા મુઆમલા ઈસ સે ઉલ્ટા હૈ, હમ બુરો કા સાથ નહીં છોળતે હૈ.

યહાં યેહ કહા ગયા કે અગર તુમ કો ઐસા લગે કે સમઝાને સે માનેગા તો અલ્લાહ ફરમાતા હૈ સમઝાઓ સમઝાના મુસલમાનોં મેં સે જો સમઝના ચાહે ઉસે ફાઈદા દેતા હૈ ઔર અગર તુમ ને મુંહ ફેર લિયા ઔર હટ ગએ તો તુમ પર કોઈ ઈલ્ઝામ નહીં ઔર અલ્લાહ તઆલા પારહ 27 સૂરએ નજમ આયત નં. 29 મેં ફરમાતા હૈ : તુમ ઉન સે મુંહ ફેર લો જો હમારી યાદ સે ફિર ગયા ઔર ઉસ ને સિર્ફ દુન્યા કી ઝિન્દગી કે સિવા કુછ ન ચાહા.

યા'ની જિસ કે દિલ મેં ખૌફે ખુદા નહીં જો બકવાસ કરતે વક્ત બાતોં કા અન્જામ નહીં સોચતા ઔર જો બસ દુન્યા હી ચાહતા હૈ ઐસો સે દૂર હટ જાએ મુંહ ફેર લો, રિશ્તે ન રખો અપના અઝીઝ તો બસ વોહી હો સકતા હૈ જો ખુદા કા હો જો ખુદા કા નહીં વોહ હમારા નહીં. પારહ 29 સૂરએ મુઝ્ઝમ્મિલ આયત નં. 10 મેં હૈ કે

તર્જમા : ઐ મહબૂબ ! જો લોગ બુરા ભલા કહતે હૈ ઉસ પર સબ્ર કરો ઔર ઉન્હેં અચ્છી તરહ છોળ દો.

યા'ની કિસી કો જવાબ ન દો બકને દો ઈન બકને વાલોં કો.

એક મરતબા હમ ને શૈખુલ ઈસ્લામ સે સુવાલ કિયા : હઝરત ! હમારી મુખ્તસર ઝિન્દગી હૈ નેકિયાં તો કુછ હમારે પાસ નહીં હૈ હમેં જન્નત કૈસે મિલેગી ? ફરમાયા : એક તો સાલિહીન વ મોમિનીન કી દુઆઓં સે તુમ્હેં હિસ્સા મિલેગા ઔર દૂસરા વોહ જો લોગ તુમ્હેં ગાલિયાં દેતે હૈ તુમ્હારી ગીબત કરતે હૈ ઈલ્ઝામ લગાતે બોહતાન લગાતે હૈ બુરા ભલા કહતે હૈ, તુમ્હારા માલ ખાતે હૈ દર હકીકત વોહ અપની નેકિયાં તુમ્હેં દેતે હૈ ઔર તુમ્હારે ગુનાહ અપને ઊપર લેતે હૈ તુમ્હારા ઈન તકાલિફોં પર ખામોશ રહના ઔર અલ્લાહ કી રિઝા કે લિયે સબ્ર કરના, બદલા ન લેના તુમ કો જન્નત કે મુસ્તહિક બના દેંગે. سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ

બુરાઈ સે ન રોકને વાલે

દેખા યેહ જાતા હૈ કે આજ મુઆશરે મેં બુરાઈ આમ હો ગઈ હૈ લોગ એ'લાનિયા બુરે કામ કરતે નઝર આતે હૈ ઔર અફ્સોસ તો યેહ કે હમારે કૌમી લીડર લોગ (નેતા) વગૈરા ઔર મઝહબી લીડર ઔર ઉલમા, ઈમામ, મુકર્રીર હઝરાત મેં સે શાયદ હી કોઈ અપની કલમ યા અપની ઝબાન ઉન કો રોકને કે લિયે ચલાતે હૈ બલ્કે જિન કી ઝિમ્મેદારી થી કે નહયુન અનિલમુન્કર યા'ની બુરાઈયોં સે રોકને કા કામ કરે વોહ ખામોશ બૈઠે હૈ ઔર ખામોશ હી નહીં બલ્કે કહીં કહીં તો સાથ દેતે નઝર આતે હૈ અખ્લાકી ગિરાવટ હદ સે ઝિયાદા બઢ ચુકી હૈ.

મુઆમલા ઈતની હદ તક બિગળ ચુકા હૈ કે હમેં વહાબિયોં અહલે હદીસ વગૈરા કી ગલતી તો નઝર આતી હૈ મગર ખુદ હમારી અપની નઝર નહીં આતી ઉર્સ કે મૌકેઅ પર દેગે પકતી હૈ પર મસ્જિદે ખાલી હૈ ખુદ સ્ટેજ પર બૈઠ કર લોગોં કો નમાઝ કી દા'વત દેને વાલે બે નમાઝી હૈ લોગ સૂદી લૈન દૈન કરતે હૈ, બે હયાઈ આમ હૈ ઔર ઉલમા ખામોશ હૈં આઈયે દેખે કે ઈસ બાબ મેં કુરઆન હમારી ક્યા રહનુમાઈ કરતા હૈ.

પારહ 6 સૂરએ માઈદહ આયત નં. 62 મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : તુમ બહુત લોગોં કો દેખોગે કે ગુનાહ ઔર ઝિયાદતી ઔર હરામ ખોરી પર દૌળતે હૈં, બેશક ! બહુત હી બુરે કામ કર રહે હૈં ઉન્હેં પાદરી ઔર દરવેશ ગુનાહ કી બાત કહને ઔર હરામ ખોરી સે ક્યૂં નહીં રોકતે ? બેશક ! યેહ બહુત બુરે કામ હૈ જો કર રહે હૈ.

યહાં પાદરી ઔર દરવેશ સે મુરાદ મઝહબી લીડરાન હૈ કે વોહ ક્યૂં બુરા કામ કરને વાલે કો નહીં રોકતે ? વોહ બેશક ! બુરે કામ કર રહે હૈ મત્લબ કે યેહ લોગોં કો બુરાઈ સે નહીં રોકને વાલે બહુત હી બુરે કામ કર રહે હૈ.

ઈસ સે મા'લૂમ હુવા કે ઉલમા પર નસીહત કરના વાજિબ હૈં ઔર જો આલિમ અમ્ર બિલ મા'રૂફ ઔર નહયુન અનિલમુન્કર કરના છોળ દેતા હૈ વોહ યેહ રોકના તર્ક કરના ઉન્હેં ગુનાહ મેં બરાબર શામિલ કર દેતા હૈ યહાં તક કહા ગયા કે જો ઈન્સાન ગુનાહ હોતે દેખ કર ખામોશ રહા વોહ ગુંગા શૈતાન હૈ.

આજ દેખા યેહ ગયા કે ઉલમા તકરીરે કરતે હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે નાઝિલ કી ગઈ રહમત કી આયતેં તો પઢ પઢ કર સુનાતે હૈ મગર લોગોં કો બુરાઈ સે નહીં રોકતે ઔર બા'ઝ તો મિમ્બરે રસૂલ પર ખળે હો કર ચુટકુલે સુનાતે હૈ લફ્ફાઝી કરતે હૈ કુછ ઉલમા બુરાઈ કો દેખતે હુએ ઈસ લિયે ભી ચુપ રહતે હૈ કે અગર વોહ બોલેંગે તો ઉન કે નઝરાને બન્દ હો જાએંગે.

અલ્લાહ તઆલા ને બુરાઈ સે ન રોકને વાલોં પર હઝરતે દાવૂદ عَلَيْهِ السَّلَام ઔર હઝરતે ઈસા عَلَيْهِ السَّلَام કી ઝબાન સે લા'નત ભેજી હૈ સાબિત શુદા બાત હૈ કે બુરાઈ સે લોગોં કો રોકના ઉલમા પર વાજિબ હૈ ઔર બુરાઈ સે રોકને સે દૂર રહને વાલા તર્કે વાજિબ કર કે અપને કો ગુનાહ મેં શામિલ કરતા હૈ.

લોગોં કો અલ્લાહ કી નાફરમાની સે રોકને વાલે

ફરિઝએ તબ્લીગ યેહ હૈ કે જિસ તરહ લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કે લિયે બુલાયા જાના ચાહિયે ઉસી તરહ ઉન કો બલ્કે ઉસ સે ભી ઝિયાદા ઉન કો બુરાઈયોં સે રોકના ભી ચાહિયે લોગોં કો અલ્લાહ કે અઝાબ સે ડરાના ઔર ગુનાહ સે રોકના ઝિયાદા ઝરૂરી હૈ.

જિસ તરહ નમાઝ પઢને સે પહલે અગર ગુસ્લ વાજિબ હો તો ગુસ્લ ઔર ગુસ્લ વાજિબ ન હો તો વુઝૂ ઝરૂરી હૈ બિલ્કુલ ઈસી તરહ ભલાઈ કરને સે પહલે બુરાઈ છોળના ઝરૂરી હૈ કોઈ ઈન્સાન પહલે મુર્તિ પૂજા કરતા થા અબ અગર કલિમા પઢ કર ઈમાન લા કર નમાઝ પઢના ચાહે તો પહલે મુર્તિ પૂજા છોળના ઝરૂરી હૈ હમારે કલિમે મેં યેહ ભી ઈસ્બાત ઈલલ્લાહ (ઈકરાર) સે પહલે નફી લાઈલાહ હૈ યા'ની પહલે બાતિલ કા ઈન્કાર ઔર ફિર હક કા ઈકરાર.

હમારે નબી صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને હમેં ફરમાયા : મૈં જિસ કામ કરને કા તુમ્હેં હુક્મ દૂં ઉસ મેં સે જિતના બન સકે ઈતના કરો યા'ની ફરાઈઝો વાજિબાત તો પૂરા કરો મગર નવાફિલ જો બન સકે ઈતના કરો મગર જિસ કામ સે રોકૂ ઉસ સે પૂરે પૂરા રુક જાઓ.

અલ્લાહ તઆલા ને અમ્બિયા عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કો ઈસી લિયે ભેજા કે વોહ અલ્લાહ કે બન્દોં કો ડરાએ યેહ સિર્ફ બિશારત દેને વાલે ન થે બલ્કે બશીરો નઝીર થે. યા'ની ખુશ ખબરી દેને વાલે ઔર ડરાને વાલે. કુરઆને કરીમ પારહ 7 સૂરએ અન્આમ આયત નં. 19 મેં હૈ કે

તર્જમા : મેરી તરફ ઈસ કુરઆન મેં વહી કી ગઈ કે મૈં તુમ્હેં ઈસ સે ડરાઊ (યાની ખૌફ દિલાઊં) ઔર જિન જિન કો કુરઆન પહુંચે (વોહ ભી ડરાએ).

સરકારે દો આલમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને અપને દૌર કે તમામ ઈન્સાનોં કો ફરમા દિયા કે મેરી તરફ વહી કી ગઈ કે મૈં તુમ્હેં ડરાઊં

કે તુમ હુક્મે ઈલાહી કી મુખાલિફત ન કરો ઔર કહા : મેરે બા'દ કિયામત તક આને વાલે ઈન્સાન હો યા જિન્ન જિન્હેં યેહ કુરઆન પહુંચે સબ કો મૈં હુક્મે ઈલાહી કી મુખાલિફત સે ડરાઊં.

જબ યેહ આયતે કરીમા નાઝિલ હુઈ તો સરકારે દો આલમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને કૈસરો કિસરા, (રૂમ વ ફારસ કે બાદશાહોં) કો દા'વતે ઈસ્લામ કે લિયે ખુતૂત (લેટર) ભેજે હદીસ શરીફ મેં હૈ કે જિસ કો ભી કુરઆન પહુંચા ગોયા કે ઉસ ને નબિયે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો દેખા ઔર આપ કા કલામ સુના.

ઈસ આયતે મુબારકા કી તફ્સીર મેં યેહ ભી કહા ગયા હૈ કે **મમ બલગ** સે મા'ના મુરાદ યેહ હૈ કે ઈસ કુરઆન સે તુમ કો ડરાઊં ઔર વોહ ભી ડરાએ જિન કો યેહ કુરઆન પહુંચે (વોહ ભી ડરાએ.)

તિર્મિઝી શરીફ કી હદીસ મેં હૈ કે "અલ્લાહ તરો તાઝા કરે ઉસ કો જિસ ને હમારા કલામ સુના ઔર જૈસા સુના વૈસા પહુંચાયા." બહુત સે પહુંચાએ હુએ (પહુંચાને વાલે) સુનને વાલોં સે ભી ઝિયાદા અહલ (યોગ્ય, લાયક) હોતે હૈ ઔર એક રિવાયત મેં હૈ કે ઝિયાદા "અક્ફહ" (ફકીહ) હોતે હૈ ઈસ બાત સે ફુકહાએ કિરામ કી કદ્રો મન્ઝિલત મા'લૂમ હોતી હૈ.

અલ હાસિલ અલ્લાહ તઆલા કે બન્દોં કો અલ્લાહ પાક કી ના ફરમાનિયો સે બચાના (ડરાના) બેહદ ઝરૂરી હૈ ઔર બેહતરીન અમલ હૈ જિસ કા તર્ક કરના ગુનાહ મેં શામિલ હોના હૈ ઔર જિસ પર અમલ કરના અલ્લાહ કે હુક્મ પર અમલ કરના હૈ.

નહ્યુન અનિલ મુન્કર ઝરૂરી હૈ

હઝરતે ઈબ્ને અબ્બાસ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا સે રિવાયત હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ને મોમિનીન કો હુક્મ ફરમાયા કે વોહ અપને દરમિયાન મમનૂઆત (મન્અ કિયે ગએ કામ) ન હોને દે ઔર અપની હૈસિયત યા તાકત ભર ગુનાહોં સે મન્અ કરે અગર ઐસા ન કિયા તો અઝાબ ખતાકાર ઔર ગૈર ખતાકાર સબ કો પહુંચેગા.

સય્યિદે આલમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : અલ્લાહ ચન્દ મખ્સૂસ લોગોં કે ગુનાહ કે સબબ આમ અઝાબ નહીં નાઝિલ ફરમાતા, જબ તક કે લોગ ઐસા ન કરે કે અપને બીચ મેં ગુનાહ કે કામોં કો હોતા હુવા દેખે ઔર મન્અ કરને કી તાકત હોતે હુએ ઉસે ન રોકે.

મા'લૂમ હુવા કે જો કૌમ યા જો સમાજ "નહ્યુન અનિલ મુન્કર" યા'ની બુરાઈ સે રોકના તર્ક કર દેતી હૈ ઉસ કૌમ પર બુરી બલાએ આતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા કુરઆને કરીમ પારહ 9 સૂરએ અન્ફાલ આયત નં. 25 મેં ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : ઔર (ઐ લોગો !) ઉસ ફિત્ને સે ડરો જો હરગિઝ તુમ મેં સે સિર્ફ ઝાલિમોં હી કો ન પહુંચેગા ઔર જાન લો કે અલ્લાહ કા અઝાબ સખ્ત હૈ.

યેહ મત સમઝો કે સિર્ફ ઝાલિમોં હી પર મુસીબત યા બલા આએગી ઔર તુમ બચે રહોગે અગર લોગોં કો ગુનાહોં સે રોકના તર્ક કર દિયા યા'ની લોગોં કો ગુનાહ મેં દેખ કર ખામોશ રહે તો બલાએ સબ પર આએગી.

તરીકએ દા'વત

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા અપને પાકીઝા વ મુકદ્દસ કલામ કુરઆને કરીમ ફુરકાને હમીદ મેં પારહ 14 સૂરએ નહલ આયત નં. 125 મેં ઇરશાદ ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : અપને રબ કી રાહ કી તરફ બુલાઓ પક્કી તદબીર ઔર અચ્છી નસીહત સે ઔર ઉન સે બહસ કરો ઉસ તરીકે પર જો સબ સે બેહતર હો. બેશક ! તુમ્હારા રબ અચ્છી તરહ સે જાનતા હૈ જો ઉસ કી રાહ સે બહકા ઔર વોહ જાનતા હૈ જિસ ને રાહ પાઈ.

ઈસ એક આયતે શરીફા મેં અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને હમેં કઈ સારે અહકામ તા'લીમ ફરમાએ અબ ઈસે સમઝે બિગૈર જો તબ્લીગ કરતે હૈ યા જો જાહિલ ટ્રસ્ટી માઈક હાથ મેં લે કર તકરીરે

કરતે હૈ વોહ ગુમરાહ હૈ ઔર ગુમરાહી કી તરફ બુલાતે હૈ જૈસે દેવબન્દી તબ્લીગી જમાઅત વાલે ઔર દૂસરે તકરીર કરને કે શૌકીન જો ન જાનતે હુએ ભી લગે રહતે હૈ. ઈમામ કો હટા કર ઉસ કી જગહ ખુદ શુરૂઅ હો જાતે હૈં.

એક સુવાલ હૈ કે પક્કી તદબીર યા અચ્છી નસીહત યેહ વોહી કર સકતા હૈ જો પહલે ઈલ્મ હાસિલ કરે, ઉલમાઓ કી સોહબત મેં યા દર્સગાહોં મેં જાએ દીન કી બારીકિયાં સમઝે અબ યહાં તો મુઆમલા યેહ હૈ કે રિક્ષા ચલાને વાલા, ગેરેજ મેં કામ કરને વાલા ભી બયાન દેતા હૈ ઔર વકીલ, એન્જીનીયર બિલ્ડર ભી બયાન દેતા હૈ ક્યા ઉન કે લિયે ઝરૂરી નહીં થા કે પહલે ઈલ્મ હાસિલ કરતે !

એક દૌર થા જબ ઉલમા તબ્લીગ કરતે થે, ઔલિયા તબ્લીગ કરતે થે ઔર અબ જાહિલ તબ્લીગ વ તકરીર કરતે હૈ. સરકાર ને ફરમાયા હૈ : ના અહલ કે સિપુર્દ જબ કોઈ કામ સોંપા જાએ તો બસ કિયામત કા ઈન્તિઝાર કરો. **યહાં તો ઐસે લોગ ઈમામત કરતે હૈ કી નમાઝી ઉન કે પીછે નમાઝ પઢને મેં કરાહત મહસૂસ કરતા હૈ.**

દીન કી દા'વત દેને વાલા લોગોં કો દીન કી તરફ બુલાને વાલા ખુદ દીનદાર હો યેહ ઝરૂરી હૈ, યહાં તો કુછ મગરૂર, મુતકબ્બીર ઝૂટ બોલને વાલે, ધોકા ફરેબ કરને વાલે ભી બયાન શુરૂઅ કર દેતે હૈ ઔર વાકેઈ જો અહલ હૈ ઈલ્મ રખતે હૈ વોહ ખામોશ હૈ મુઆમલા બસ યેહ હૈ કે **નીમ હકીમ ખતરે જાન.**

અપને કરાબતદારોં કો ડરાઓ

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કુરઆને કરીમ પારહ 19 સૂરએ શુઅરા આયત નં. 214 મેં ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : ઐ મહબૂબ ! અપને કરીબી રિશ્તેદારોં કો ડરાઓ. જો કરીબ હૈ ઉન્હેં અલ્લાહ પાક કી નાફરમાનિયોં ઔર નારાઝગી કે કામ સે રોકો જબ કે આજ કલ યહાં તો હો યેહ રહા હૈ કે બેટા શરાબ કા કારોબાર કરતા હૈ ઔર બાપ ચાલીસ દિન કે

ચિલ્લે મેં જા રહા હૈ બેટી બિગૈર પર્દા કિયે બાઝારોં મેં ખુલ્લી ઘુમતી હૈ ઔર બાપ દુન્યા કો દીન સિખાને જાતા હૈ દૂકાન મેં નૌકરોં સે વઝ્ન મેં ચોરિયા કરવાતે હૈં ઔર હમ લોગોં કો નેકી કી દા'વત દે રહે હૈ લોગ અપને ઘરોં મેં રિશ્તેદારોં મેં પળોસિયોં મેં તબ્લીગ નહીં કરતે. અફ્સોસ !

જો લોગોં કો નેકી કી તરફ બુલાએ

અલ્લાહ તઆલા કુરઆને કરીમ પારહ 24 સૂરએ હામીમ આયત નં. 33 મેં ફરમાતા હૈ કે :

તર્જમા : ઔર ઉસ સે બઢ કર કિસ કી બાત અચ્છી હો સકતી હૈ કે જો લોગોં કો અલ્લાહ કી તરફ બુલાએ ઔર ખુદ નેકી કરે ઔર કહે કે મૈં મુસલમાન હૂં.

હઝરતે આઈશા સિદ્દીકા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا ફરમાતી હૈ કે મેરે નઝદીક યેહ આયત મુઅઝ્ઝિન હઝરાત કે હક મેં નાઝિલ હુઈ ઔર એક કૌલ યેહ હૈ કે જો કોઈ ભી કિસી ભી તરીકે સે લોગોં કો દીન કી દા'વત દે કર અલ્લાહ કી તરફ બુલાએ વોહ સબ ઈસ મેં દાખિલ હૈ દા'વતે ઈલલ્લાહ કે બળે મર્તબે હૈ.

મૌત સે મહબ્બત

મૌત એક ઐસી હકીકત હૈ કે તમામ જાનદાર કો ઉસ સે સાબિકા હૈ કોઈ જાન ઐસી નહીં જિસ કે લિયે મૌત નહીં યેહ અલગ બાત હૈ કે મૌત કિસી કે લિયે મહબૂબ ચીઝ હૈ ઈસી લિયે કી મૌત ઉસ કે લિયે મહબૂબ સે મુલાકાત કા ઝરીઆ હૈ ઔર મૌત કિસી કે લિયે અઝાબ હૈ.

કુછ લોગ હૈ જો ઈમાન નહીં લાતે ન અલ્લાહ સે ડરતે હૈ ઔર દુન્યવી ઝિન્દગી હી કો સબ કુછ સમઝ બૈઠે હૈ, ઐસે લોગોં સે અલ્લાહ પાક કા ફરમાન હૈ :

પારહ 1 અલ બકરહ આયત નં. 94 મેં :

તર્જમા : ઐ મહબૂબ ! તુમ ઉન સે ફરમા દો કે અગર પીછલા ઘર (આખિરત) સિર્ફ તુમ્હારે હી લિયે હૈ તો તુમ મૌત કી તમન્ના તો કરો ! યા'ની મૌત માંગો.

યેહ ઉન લોગોં સે ખિતાબ થા જો દૌરે રિસાલત કે યહૂદ ઔર ઈસાઈ કહા કરતે થે કે જન્નત મેં હમારે સિવા કોઈ નહીં જાએગા યેહ ઉન કી ખામ ખયાલી થી મૌત કી મહબ્બત ઔર લિકાએ પરવર દિગાર કા શૌક યેહ અલ્લાહ તઆલા કે મક્બૂલ બન્દોં કા તરીકા રહા વોહ જાનતે હૈ રૂહ કા જિસ્મ સે અલગ હોતે (મરતે) હી કબ્ર મેં જાને કે બા'દ કબ્ર મેં રસૂલે કરીમ તશરીફ લાને વાલે હૈ ઈસી લિયે વોહ ઈમાન પર ખાતિમે કી દુઆએ કરતે રહતે હૈ. હઝરતે ફારૂકે આ'ઝમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ હર નમાઝ કે બા'દ દુઆ ફરમાતે થે :

અલ્લાહુમ્મરઝુકની શહાદતન ફી સબિલીક વ વફાતન બી બલદી નબિય્યિક યા'ની ઐ અલ્લાહ ! મુઝે તેરી રાહ મેં શહાદત ઔર તેરે નબી કે શહર મેં વફાત અતા ફરમા.

તમામ સહાબએ કિરામ ઔર ખાસ કર કે બદ્ર ઔર ઉહુદ કે શુહદા ઔર બૈઅતે રિઝવાન વાલે સહાબા અલ્લાહ કી રાહ મેં શહાદત કી તમન્ના રખતે થે, સહાબિએ રસૂલ હઝરતે સા'દ બિન અબી વક્કાસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ ને કાફિરોં કે લશ્કર કે સરદાર રુસ્તમ કો જો ખત ભેજા ઉસ મેં લિખા કે **ઈન્ન મઅન કૌમન યુહિબ્બુલ મૌત** યા'ની મેરે સાથ એક ઐસી કૌમ હૈ જો મૌત કો મહબૂબ રખતી હૈ.

મોમિન હમેશા મૌત કો શહદ સે ઝિયાદા મીઠી સમઝતે હૈ યેહ અલગ બાત હૈ કે કિસી દુન્યવી પરેશાની સે તંગ આ કર મૌત કી તમન્ના ન કરની ચાહિયે, ક્યૂંકે દુન્યા મોમિન કે લિયે કૈદખાના હૈ ઔર જેલ તોળ કર ભાગના નહીં ચાહિયે કી યેહ જેલ તોળ કર ભાગના (ખુદકુશી કરના) ગુનાહ હૈ.

યેહ ભી એક અલગ હકીકત હૈ કે મૌત કો મહબૂબ રખતે હુએ ભી મોમિન લમ્બી ઉમ્ર ચાહતા હૈ તો વોહ સિર્ફ ઈસ લિયે કે

નેકિયાં કરને કા ઝિયાદા મૌકઅ મિલ જાએ ઔર ગુનાહોં સે તૌબા કરને કા ઝિયાદા મૌકઅ મિલ જાએ ખુશ નસીબી યેહ હૈ કે ઉમ્ર લમ્બી હો ઔર નેકિયાં ઝિયાદા હો ઔર લમ્બી ઉમ્ર મિલે તો તૌબા અસ્તગફાર કર લે કુછ દીન કી ઔર કુછ કૌમ કી ખિદમત કર લે.

મૌત કી હકીકત

મૌત એક ઐસી હકીકત હૈ કે ઉસ સે કોઈ બચ ન સકા ન કોઈ બચ સકેગા. બેશક ! હર નફ્સ કો મૌત કા મઝા ચખના હૈ સાથ મેં યેહ ભી જાન લેના ઝરૂરી હૈ કે બિગૈર અલ્લાહ તઆલા કે ચાહે કોઈ જાન મર નહીં સકતી હૈ. જૈસા કે પારહ 4 આલે ઈમરાન આયત નં. 145 મેં હૈ કે

તર્જમા : કોઈ જાન બિગૈર હુક્મે ખુદા મર હી નહીં સકતી.

ઔર ઉસ કા દૂસરા પહલૂ યેહ હૈ કે જબ મૌત કા વક્ત આ જાએ કોઈ તુમ્હેં બચા નહીં સકતા. જૈસા કે પારહ 5 સૂરએ નિસા આયત નં. 78 મેં હૈ કે

તર્જમા : તુમ જહાં કહી ભી (છુપે) રહો મૌત તુમ તક પહુંચેગી ચાહે તુમ મઝબૂત કિલે મેં હો.

યા'ની ઈન્સાન મૌત સે બચને કે ચાહે કિતને ભી હથકન્ડે અપના લે જબ હુક્મે અલ્લાહ આ પહુંચા તો અબ તુમ્હેં કોઈ નહીં બચા સકતા અબ મરના હી હૈ ઉસ સે બચને કી કોઈ સૂરત હૈ હી નહીં.

મૌત સે પહલે આઝમાઇશ

અલ્લાહ તઆલા કુરઆને કરીમ પારહ 17 સૂરએ અમ્બિયા આયત નં. 35 મેં ફરમાતા હૈ :

તર્જમા : હર નફ્સ કો મૌત કા મઝા ચખના હૈ ઔર હમ તુમ્હેં આઝમાતે હૈ ભલાઈ ઔર બુરાઈ સે ઔર તુમ્હેં હમારી હી તરફ વાપસ આના હૈ.

અલ્લાહ તઆલા બન્દે કો રાહતો તક્લીફ, આઝમાઈશો બલા ઔર ને'મત દે કર આઝમાતા હૈ કે કૌન સાબિરો શાકીર રહતા હૈ ઔર કૌન નહીં વૈસે હી અલ્લાહ તઆલા ને પારહ 29 સૂરએ મુલ્ક આયત નં. 1 મેં ફરમાયા :

તર્જમા : બળી બરકત વાલા હૈ વોહ (અલ્લાહ) જિસ કે કબ્જે મેં તમામ મુલ્ક હૈ ઔર વોહ સબ કુછ કર સકતા હૈ ઉસી ને મૌત ઔર ઝિન્દગી પૈદા ફરમાઈ તાકે દેખે કે કૌન તુમ મેં સે અચ્છે આ'માલ કરતા હૈ.

અબ બેહતર હૈ કે આદમી ખુદ દેખે કે ઉસ ને કૈસે આ'માલ કિયે ? ક્યા વોહ કસોટી મેં ખરા ઉતરા કી નહીં ઉતરા.

અલ્લાહ પાક હમેં સચ્ચી પક્કી તૌબા નસીબ ફરમાએ ઔર નેકી કી દા'વત દેને બુરાઈ સે રોકને ઔર અપની કબ્રો આખિરત સંવાર ને કી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન

તૌબા કે મુતઅલ્લિક ઝિયાદા મા'લૂમાત હાસિલ કરને કે લિયે મોહદ્દિસે આઝમ મિશન કી શાએઅ કર્દા કિતાબ અલ્લાહ મેરી તૌબા કો પઢિયે ઔર ઈસ કિતાબ ઔર દીગર (મોહદ્દિસે આઝમ મિશન કી જાનિબ સે છપને વાલી કિતાબોં) કો ખરીદ કર અપને મર્હૂમીન કે ઈસાલે સવાબ કે લિયે મુફ્ત તક્સીમ કીજિએ.

કિતાબોં કી છપાઈ મેં મર્હૂમીન કે ઈસાલે સવાબ કે લિએ રકમ (ડોનેટ) કરને કે લિએ મોહસિને આઝમ મિશન કા કોન્ટેકટ કરે :

મિશન H/O સેન્ટ્રલ કમેટી બેંક ડિટેલ :

IDFC FIRST BANK : MOHSINE AZAM MISSION

AC NO : 100 8831 2174

IFSC CODE : IDFB 0040309

તૌબા કે મુતઅલ્લિક ચન્દ અહાદીસે મુબારકા મુલાહઝા કીજિએ !!

﴾1﴿ હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સે રિવાયત હૈ કે સરકારે મદીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ફરમાતા હૈ : "મૈં અપને બન્દે કે (મુઝ સે કિએ જાને વાલે) ગુમાન કે કરીબ હૂં ઔર જબ વોહ મુઝે પુકારતા હૈ તો મૈં ઉસ કે સાથ હોતા હૂં. (મુસ્લિમ શરીફ)

﴾2﴿ હઝરતે સય્યિદુના અનસ બિન માલિક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને નબિયે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કો ફરમાતે હુવે સુના : અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ફરમાતા હૈ : "ઐ ઇબ્ને આદમ ! જબ તક તૂ મુઝે પુકારતા રહેગા ઔર મુઝ સે ઉમ્મીદ રખેગા તો મૈં તેરે ગુનાહોં કી મગફિરત ફરમાતા રહૂંગા ઔર મુઝે કોઈ પરવાહ નહીં." (તિર્મિઝી શરીફ)

﴾3﴿ હઝરતે સય્યિદુના અનસ બિન માલિક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને શહનશાહે મદીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કો ફરમાતે સુના : "દુઆ માંગને સે મત ઉકતાઓ (ઘબરાઓ) ક્યૂંકે દુઆ કી હમરાહી મેં કોઈ હલાક ન હોગા." (મુસ્તદરક)

﴾4﴿ હઝરતે સય્યિદુના જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સે રિવાયત હૈ કે નૂર કે પૈકર તમામ નબિયોં કે સરવર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : "ક્યા મૈં તુમ્હેં ઐસી ચીઝ ન બતાઊં જો તુમ્હેં દુશ્મનોં સે નજાત દિલાએ ઔર તુમ્હારે રિઝ્ક મેં ઇઝાફા કર દે ? અપને દિન ઔર રાત મેં અલ્લાહ પાક સે દુઆ માંગા કરો ક્યૂંકે દુઆ મોમિન કા હથિયાર હૈ."

(મજમઉઝ્ઝવાઇદ)

﴾5﴿ હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સે રિવાયત હૈ કે અલ્લાહ કે મહબૂબ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : "જિસે યેહ પસન્દ હો કે અલ્લાહ પાક તંગદસ્તી કે વક્ત ઉસ કી દુઆએં કબૂલ ફરમાએ વોહ ખુશહાલી મેં દુઆ કી કસરત કિયા કરે." (જામેઅ તિર્મિઝી)

﴾6﴿ હઝરતે સય્યિદુના ઉબાદા બિન સામિત رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂરે પાક صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : "સત્હે ઝમીન પર જો મુસલમાન અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ સે કોઈ દુઆ માંગતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ

કી વોહ મુરાદ પૂરી ફરમા દેતા હૈ યા ઉસ સે ઉસી કી મિસ્લ કોઈ બુરાઈ હટા દેતા હૈ જબ તક બન્દા કિસી ગુનાહ યા કત્એ રહમી કે બારે મેં દુઆ ન માંગે.'' તો હાઝિરીન મેં સે એક શખ્સ ને ખળે હો કર અર્ઝ કિયા : ''ફિર તો હમ બહુત ઝિયાદા દુઆએં માંગા કરેંગે.'' તો ઈરશાદ ફરમાયા : ''અલ્લાહ પાક બહુત ઝિયાદા દુઆએં કબૂલ ફરમાને વાલા હૈ.'' (તિર્મિઝી શરીફ)

સબક : ઈન રિવાયાત સે તૌબા વ દુઆ માંગને કી અહમ્મિય્યત મા'લૂમ હુઈ કે બન્દે કો હર હાલ મેં અલ્લાહ પાક સે તૌબા વ દુઆ માંગતે રહના ચાહિયે, ક્યૂંકે દુઆ મોમિન કા હથિયાર હૈ બન્દે પર જબ ભી કોઈ મુસીબત યા ગમ આ જાએ તો ઉસે શિકવા શિકાયત કરને કે બજાએ અલ્લાહ પાક કી બારગાહ મેં દુઆ કરની ચાહિયે તાકે વોહ ઈસ મુસીબત, બીમારી પરેશાની કો દૂર ફરમાએ જિસ તરહ બન્દા તંગદસ્તી કી હાલત મેં અલ્લાહ પાક સે ગિળગિળા કર તૌબા વ અસ્તગફાર ઔર દુઆ માંગતા હૈ ઈસી તરહ અલ્લાહ પાક હમેં ખુશહાલી અતા કરે તો ઉસ ખુશી ઔર ખુશહાલી કે અય્યામ મેં હમેં ગુનાહોં કે બજાએ અલ્લાહ પાક સે દુઆ કરની ચાહિએ લેકિન આજ દેખા જાતા હૈ કે કિસી કે પાસ માલ નહીં હોતા યા ઔલાદ નહીં હોતી તો વોહ ખુશૂઅ વ ખુઝૂઅ કે સાથ અલ્લાહ પાક કી બારગાહ મેં તૌબા અસ્તગફાર વ દુઆ મેં મશગૂલ રહતા હૈ લેકિન જબ ઉસ સે કોઈ પરેશાની દૂર હોતી હૈ યા ઉસ કે ઘર કોઈ ખુશી કા મૌકઅ હોતા હૈ જૈસે ઔલાદ કા હોના યા બચ્ચી કી શાદી તો ઈસ મેં અલ્લાહ પાક કા શુક્ર કરને કે બજાએ ઉસ કી નાફરમાની કી જાતી ઔર ખૂબ ગુનાહ કે કામ કિએ જાતે હૈં, અગર કોઈ સમઝાએ તો કહા જાતા હૈ મિયાં યેહ તો ખુશી કા મૌકઅ હૈ સબ ચલતા !! મેરે પ્યારે ભાઈયો ઐસા નહીં બલ્કે અલ્લાહ પાક હમેં કોઈ ખુશી કા મૌકઅ અતા કરે તો હમેં ઉસ મેં અલ્લાહ પાક કો રાઝી કરને વાલે કામ કરને ચાહિએ ન કે નાફરમાની વાલે. અલ્લાહ પાક હમેં સહીહ સમઝ અતા ફરમાએ ઔર ખૂબ ખૂબ તૌબા વ અસ્તગફાર કરને કી તૌફીક અતા ફરમાએ. **આમીન**

કિતાબ "તૌબા વ દુઆ" કી છપાઈ મેં મદદ કરને વાલે ડોનર કે નામ

01) મોહસિને આઝમ મિશન, વાંકાનેર
02) " " મોડાસા
03) " " સરખેજ
04) " " પાદરા
05) " " ડભોઈ
06) " " ટંકારિયા
07) " " પ્રાતીજ
08) શૈખ મુઝક્કિર અલી (પેટલાદ)
09) પઠાણ ઈરફાનુલ્લાહ ખાન Oxford (બોરસદ)
10) એડવોકેટ મુશ્તાક ભાઈ (ધોલકા)
11) હાજી અબ્દુર્રઝ્ઝાક ભાઈ (મિલન પેકેજિંગ)
12) હાજિયાની હવાબાઈ કાસમ ભાઈ
13) હનીફ ભાઈ
14) આદમ ભાઈ
15) હાજી અબૂ ભાઈ
16) હાજિયાની આઈશા બાઈ ઈસ્માઈલ ભાઈ
17) હાજી શફી ભાઈ
18) જિલ્લુભાઈ બાબૂ ભાઈ
19) હાજી સિકન્દર ભાઈ અમીન ભાઈ મેમણ
20) હાજિયાની ફરીદા બેન
21) મર્હૂમ હાજી ફકીર મુહમ્મદ ઈબ્રાહીમ ભાઈ વોહરા (ડભોઈ)
22) મર્હૂમા શકીના બીબી ફકીર મુહમ્મદ વોહરા (ડભોઈ)

Short Notes

મિશન કા મકસદ કૌમ કી ખિદમત

અમ્નો મહબ્બત કી છાંવ મેં, ખિદમત સુબ્હો શામ કરેં,
આઓ ! હમ સબ મિલજુલ કર , પૈગામે નબી કો આમ કરેં.

-: મિલને કા પતા :-

મક્તબએ શૈખુલ ઈસ્લામ, અલિફ કિરાના કે સામને,
રસૂલાબાદ, શાહે આલમ અહમદાબાદ-380028
ઔર મોહસિને આઝમ મિશન કી તમામ બ્રાન્ચેં
કોન્ટેકટ : 96 24 22 12 12